

Влада на Република Северна Македонија

Бр. 41-5308/7
Скопје, 25 јули 2023 година

До
Претседателот на Собранието на
Република Северна Македонија
Скопје

Drejtuar
Kryetarit të Kuvendit të Republikës së
Maqedonisë Së Veriut
Shkup

Врз основа на членот 91 алинеја 2 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 132 и 137 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, Владата на Република Северна Македонија Ви поднесува Предлог на закон за образование на возрасните, што го утврди на седницата, одржана на 25 јули 2023 година.

Në bazë të nenit 91, alinesë 2 të Kushtetutës së Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe neneve 132 dhe 137 të Rregullores së Kuvendit të Republikës së Maqedonisë, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut, Ju parashtron Propozim ligjin për Arsimin e të Rriturve, që e përcaktoi në seancën e mbajtur më 25 korrik 2023.

За претставници на Владата на Република Северна Македонија во Собранието се определени доц. д-р Јетон Шаќири, министер за образование и наука и д-р Агим Нухиу, заменик на министерот за образование и наука, а за повереник Анета Трлевска, државен секретар во Министерството за образование и наука.

Për përfaqësues të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut në Kuvend janë përcaktuar Doc. dr. Jeton Shaqiri, ministër i Arsimit dhe Shkencës dhe Dr. Agim Nuhiu, zëvendësministër i Arsimit dhe Shkencës, ndërsa për të besuar Aneta Tërpevska, sekretare shtetërore në Ministrinë e Arsimit dhe Shkencës.

Прв заменик на претседателот на Владата на
Република Северна Македонија

Dr. Artan Grubi

Подготвил/Përgatiti: м-р Марија Арсова - Лазаревска
Проверил/Kontrollloi: Катерина Јаневска
Никола Пасков
Контролирал/Kontrollloi: Стојанчо Радичевски
Jetmira Maliqi
Согласен/Me pëlqim të: Snežana M. Pendovski
Зоран Брнарчевски
Одобрил/Miratoi: Tahir Hani

ПРЕДЛАГАЧ:
Владата на Република Северна Македонија

PROPOZUES:
Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut

ПРЕТСТАВНИЦИ:
доц. д-р Јетон Шаќири, министер за образование и наука

д-р Агим Нухиу, заменик на министерот за образование и наука

ПОВЕРЕНИЦИ:
Анета Трпевска, државен секретар во Министерството за образование и наука

PËRFAQËSUES:
Doc.Dr.Jeton Shaqiri, ministër i Arsimit dhe Shkencës

Dr.Agim Nuhiu, zëvendësministër i Arsimit dhe Shkencës

TË BESUAR:
Aneta Trpevska, sekretare shtetërore në Ministrinë e Arsimit dhe Shkencës

Предлог на закон за образование на возрасните

Propozim – ligji për Arsimin e të Rriturve

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОН

Во јануари 2008 година Собранието на Република Македонија го донесе Законот за образование на возрасните. Со овој закон образованието на возрасните се дефинира како дел од единствениот систем на образованието на Република Северна Македонија. Ова е прв документ од ваков вид кој го регулира системот за образование на возрасните со што се пополни празнината во делот на неформалното образование која што постоеше во образованиот систем во Република Македонија. Претходно образованието на возрасните беше регулирано преку законските акти кои се однесуваа на формалното образование. Значајна новина во овој Закон е што за прв пат се третира и неформалното образование и учење како значаен дел од севкупното образование на личноста.

Имајќи предвид дека се поминати повеќе од 10 години од донесувањето на Законот за образование на возрасните, се јави потреба да се донесе нов закон за образование на возрасните. Предложените измени во новиот закон се однесуваат пред сè на валидацијата на неформалното и информалното учење, но и унапредување на процесот на верификација на посебните програми за образование на возрасните, како и на улогата, целите и задачите на Центарот за образование на возрасните. Покрај тоа, со донесување на Националната рамка на квалификации, се јави потреба за усогласување на Законот за образование на возрасните со Законот за Националната рамка за квалификации.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Министерството за образование и наука во соработка со Центарот за образование на возрасните, при подготовките за утврдување на приоритети во образованието на возрасните, ги разгледуваше сите активности - реализирани и тековни. Во предвид се земени постигнатите резултати преку проектите финансирани од Европската унија, како и проектите

I.VLERËSIMI I GJENDJEVE NË FUSHËN QË DUHET TË RREGULLOHET ME KËTË LIGJ DHE SHKAQET PËR SJELLJEN E LIGJIT

Në janar të vitit 2008, Kuvendi i Republikës së Maqedonisë e solli Ligjin për Arsimin e të Rriturve. Me këtë ligj, arsimit të rriturve përcaktohet si pjesë e sistemit unik të arsimit të Republikës së Maqedonisë së Veriut. Ky është dokumenti i parë i këtij lloji që e rregullon sistemin e arsimit të rriturve, me çka plotësohet zbrazëtira në pjesën e arsimit joformal që ekzistonte në sistemin arsimor në Republikën e Maqedonisë. Më parë, arsimit të rriturve ishte i rregulluar përmes akteve ligjore që i referoheshin arsimit formal. Risi domethënëse në këtë ligj është se për herë të parë trajtohet edhe arsimit joformal dhe të mësuarit si pjesë e rëndësishme e edukimit të përgjithshëm të personit. Duke pasur parasysh se kanë kaluar më shumë se 10 vite nga sjellja e Ligjit për Arsimin e të Rriturve, u paraqit nevoja të sjellet Ligji i ri për Arsimin e të Rriturve. Ndryshimet e propozuara në ligjin e ri i referohen në radhë të parë vlefshmërisë së mësimi joformal dhe informal, por edhe avancimit të procesit të verifikimit të programeve të posaçme të arsimit të rriturve, si dhe të rolit, qëllimeve dhe detyrave të Qendrës për Arsimin e të Rriturve. Krahas kësaj, me sjelljen e Kornizës Kombëtare të Kualifikimeve, u paraqit nevoja për harmonizimin e Ligjit për Arsimin e të Rriturve me Ligjin për Kornizën Kombëtare të Kualifikimeve.

II. QËLLIME, PARIME DHE ZGJIDHJE THEMELORE

Ministria e Arsimit dhe Shkencës, në bashkëpunim me Qendrën për Arsimin e të Rriturve, gjatë përgatitjeve për përcaktimin e prioriteteve në arsimin e të rriturve, i shqyrtoi të gjitha aktivitetet – të realizuara dhe aktuale. Janë marrë parasysh rezultatet e arritura përmes projekteve të financuara nga Bashkimi Europian, si dhe

кои се реализираат со поддршка на Швајцарија и Германија.

Еден од поважните приоритети за следниот период, кој ќе биде во наш фокус, а воедно и заеднички интерес е воспоставувањето на систем за валидација на неформалното и информалното учење. Системот за валидација на неформалното и информалното учење ќе овозможи стекнување на квалификации на лицата без или со низок степен на квалификации, а преку тоа би се очекувало нивна поголема вклученост во пазарот на труд, со крајна цел намалување на стапката на невработеност во земјата.

Од друга страна, според препораката на Советот на Европска Унија за валидацијата на неформалното и информалното учење, од 20 декември 2012 година, земјите членки и останатите земји учеснички до 2018 година е потребно да воспостават мерки за валидација, со што ќе им се овозможи на поединците да се стекнат со квалификации или делови од квалификации врз основа на валидирано знаење, вештини и компетенции. Како земја кандидат за членство во ЕУ, државата ги следи препораките на Советот на ЕУ.

Покрај тоа, искуството од изминатите десетина години покажа дека е потребно унапредување на системот на верификација на посебните програми за образование на возрасните (програми за неформално образование). Со новиот закон ќе се унапреди квалитетот на неформалното образование на возрасните, а на Центарот за образование на возрасните ќе му се овозможи да изготвува посебни програми за образование на возрасните.

Новиот Закон за образование на возрасните воедно е усогласен и со Законот за националната рамка на квалификации.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Овој закон предизвикува фискални импликации.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

проектет të cilat realizohen me mbështetjen e Zvicrës dhe Gjermanisë.

Një nga prioritetet më të rëndësishme gjatë periudhës së ardhshme, i cili do të jetë në fokusin tonë, ndërsa njëkohësisht edhe interes i përbashkët, është vendosja e sistemit për validimin e të mësuarit joformal dhe informal. Sistemi i vlefshmërisë të të mësuarit joformal dhe informal do të mundësojë marrjen e kualifikimeve për personat pa ose me shkallë të ulët të kualifikimeve, ndërsa përmes asaj do të pritët përfshirja më e madhe e tyre në tregun e punës, me qëllimin përfundimtar zvogëlimin e shkallës së papunësisë në vend.

Nga ana tjetër, sipas rekomandimit të Këshillit të Bashkimit Europian për vlefshmërinë e të mësuarit joformal dhe informal, nga 20 dhjetori 2012, shtetet anëtare dhe vendet tjera pjesëmarrëse deri në vitin 2018 u kërkohet të vendosin masa të vlefshmërisë, me çka do t'iu mundësohet individëve të marrin kualifikime ose pjesë të kualifikimeve në bazë të njohurisë së vërtetuar, aftësitë dhe kompetencat. Si vend kandidat për anëtarësim në BE, vendi i ndjek rekomandimet e Këshillit të BE-së.

Krahas kësaj, përvoja e dhjetë viteve të fundit ka treguar se është i nevojshëm avancimi i sistemit të verifikimit të programeve të posaçme për arsimin e të rriturve (programet e arsimit joformal). Me ligjin e ri do të avancohet cilësia e arsimit joformal për të rritur, ndërsa Qendrës për Arsimin e të Rriturve do t'iu mundësohet të përgatit programe të posaçme për arsimin e të rriturve. Ligji i ri për Arsimin e të Rriturve njëkohësisht është i harmonizuar edhe me Ligjin e Kornizës Kombëtare të Kualifikimeve.

III. VLERËSIMI I PASOJAVE FINANCIARE NGA PROPOZIMI I LIGJIT NDAJ BUXHETIT DHE NDAJ MJETEVE TË TJERA PUBLIKE FINANCIARE

Ky ligj shkakton implikime fiskale.

IV. VLERËSIMI I MJETEVE TË NEVOJSHME FINANCIARE PËR ZBATIMIN E LIGJIT, MËNYRA E SIGURIMIT TË TYRE, TË DHËNA PËR ATË SE A SHKAKTON ZBATIMI I LIGJIT DETYRIME MATERIALE PËR SUBJEKTE TË VEÇANTA

Овој закон не предизвикува материјални обврски за одделни субјекти.

Средствата се обезбедуваат од Буџетот на Република Северна Македонија.

Ky ligj nuk shkakton detyrime materiale për subjekte të caktuara.

Mjetet sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ОБРАЗОВАНИЕ НА ВОЗРАСНИТЕ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат организирањето, структурата, финансирањето и управувањето на системот на образование на возрасните.

Образованието на возрасните е дел од единствениот систем на образованието на Република Северна Македонија.

Видови на образование на возрасните

Член 2

Образованието на возрасните опфаќа формално и неформално образование и информално учење.

Формално образование на возрасните означува дејност која се изведува согласно законите кои ја регулираат дејноста основно, средно и високо образование.

Неформално образование на возрасните означува организирани процеси на учење насочени за оспособување на возрасните за работа, за различни социјални активности или личен развој.

Информално учење на возрасните означува активности во кои возрасните ги прифаќаат ставовите и позитивните вредности, вештините и знаењата од секојдневните искуства и други влијанија од својата околина.

Цели на образованието на возрасните

Член 3

Цели на образованието на возрасните се:

- обезбедување можност за стекнување на соодветно образовно ниво за секого и за сите возрасни групи и
- овозможување на секој поединец да се стекне со знаења, вештини и ставови кои ќе бидат во согласност со барањата на општеството, пазарот на трудот и во функција на доживотното учење.

PROPOZIMI I LIGJIT PËR ARSIMIN E TË RRITURVE

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Me këtë ligj rregullohen organizimi, struktura, financimi dhe menaxhimi i sistemit të arsimit për të rritur.

Arsimi për të rritur është pjesë e sistemit unik i arsimit në Republikën e Maqedonisë së Veriut.

Llojet e arsimit të të rriturve

Neni 2

Arsimi për të rritur përfshin arsimin formal dhe joformal dhe mësimin informal.

Arsimimi formal i të rriturve nënkupton veprimtarinë që realizohet në përputhje me ligjet që e rregullojnë veprimtarinë e arsimit fillor, të mesëm dhe të lartë.

Arsimi joformal i të rriturve nënkupton procese të organizuara të mësimi të drejtuara për aftësimin e të rriturve për punë, për aktivitete të ndryshme sociale ose zhvillim personal.

Mësimi joformal i të rriturve nënkupton aktivitete në të cilat të rriturit i pranojnë qëndrimet dhe vlerat pozitive, aftësitë dhe njohuritë nga përvojat e përditshme dhe ndikime të tjera nga mjedisi i tyre.

Qëllimet e arsimit të të rriturve

Neni 3

Qëllimet e arsimit të të rriturve janë:

- sigurimin e mundësisë për të fituar nivel arsimor përkatës për çdokënd dhe për të gjitha grupmoshat dhe
- duke i mundësuar çdo individ të marr njohuri, aftësi dhe qëndrime që do të jenë në pëlqim me kërkesat e shoqërisë, tregut të punës dhe në funksion të të mësuarit të përhershëm.

Понудувачи на услуги за образование на возрасните

Член 4

Понудувачи на услуги за образование на возрасните се: училиште, регионален центар за стручно образование и обука, високообразовна установа, како и специјализирана установа и институција за образование на возрасните согласно овој закон.

II. СОВЕТ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ НА ВОЗРАСНИТЕ

Совет за образование на возрасните

Член 5

Владата на Република Северна Македонија со одлука формира Совет за образование на возрасните (во натамошниот текст: Советот), како советодавно тело кое предлага стратешки прашања кои се однесуваат на политиката на развој на образованието на возрасните.

Советот е составен од 13 члена од кои претседател и 12 членови, и тоа: два члена од редот на експертите за образование на возрасните назначени од Владата на Република Северна Македонија, по еден член од Министерството за образование и наука (во натамошниот текст: Министерството), Бирото за развој на образованието (во натамошниот текст: Бирото), Центарот за стручно образование и обука, Министерството за финансии, репрезентативниот синдикат во образованието, Заедницата на единиците на локалната самоуправа, Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија, Агенцијата за поддршка на претприемништво на Република Северна Македонија, Стопанската комора на Македонија, Сојузот на стопански комори на Македонија и Занаетчиска комора на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: коморите).

При назначувањето на членовите на Советот се применува начелото на соодветна и правична застапеност на припадниците на заедниците кои не се мнозинство во Република Северна Македонија, имајќи ги предвид јазиците на кои се изведува наставата во установите за образование на возрасните, без да се нарушат критериумите утврдени со овој закон.

Во работата на Советот учествува и директорот на Центарот за образование на возрасните (во натамошниот текст: Центарот), без право на глас во одлучувањето.

Ofertuesit e shërbimeve për arsimin e të rriturve

Neni 4

Ofertuesit e shërbimeve për arsimin e të rriturve janë: shkolla, qendra rajonale për arsim dhe trajnim profesional, institucioni i arsimit të lartë, si dhe institucioni i specializuar dhe institucioni për arsimin e të rriturve në pajtim me këtë ligj.

II. KËSHILLI PËR ARSIMIN E TË RRITURVE

Këshilli për arsimin e të rriturve

Neni 5

Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut me vendim formon Këshillin për arsimin e të rriturve (në tekstin e mëtejme: Këshilli), si organ këshillimor që propozon çështje strategjike që i referohen politikës së zhvillimit të arsimit të të rriturve.

Këshilli përbëhet nga 13 anëtarë, nga të cilët kryetari dhe 12 anëtarë, dhe atë: dy anëtarë nga radhët e ekspertëve të arsimit të të rriturve të emëruar nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut, nga një anëtar nga Ministria e Arsimit dhe Shkencës (në tekstin e mëtejme: Ministria), Byroja për Zhvillimin e Arsimit (në tekstin e mëtejme: Byroja), Qendra për Arsim dhe Trajnim Profesional, Ministria e Financave, Sindikata përfaqësuese në arsimin, Bashkësia e Njësive të Vetëqeverisjes Lokale, Agjencia për Punësim në Republikën e Maqedonisë së Veriut, Agjencia për Mbështetje të sipërmarrësisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut, Oda Ekonomike e Maqedonisë, Unioni i Odave Ekonomike të Maqedonisë dhe Oda e zejtarisë e Republikës së Maqedonisë së Veriut (në tekstin e mëtejme: Odat).

Me rastin e emërimit të anëtarëve të Këshillit zbatohet parimi i përfaqësimit përkatës dhe i drejtë i pjesëtarëve të komuniteteve që nuk janë shumicë në Republikën e Maqedonisë së Veriut, duke marrë parasysh gjuhët në të cilat mësimi realizohet në institucionet arsimore për të rritur, pa u shkelur kriteret e përcaktuara me këtë ligj.

Në punën e Këshillit marrën pjesë edhe drejtori i Qendrës për Arsimin e të Rriturve (në tekstin e mëtejme: Qendra).

Këshilli zgjedh kryetar nga radhët e anëtarëve të tij.

Советот избира претседател од редот на своите членови.

Мандатот на претседателот и на членовите на Советот трае четири години со право на повторно именување.

Советот ја уредува својата работа со деловник. Советот работи на седници кои се одржуваат најмалку еднаш месечно

Претседателот и членовите на Советот имаат право на месечен надоместок за работењето во Советот во висина на 25 проценти од просечната нето плата исплатена во претходниот месец на ниво на Република Северна Македонија, доколку во месецот се одржи седница.

За својата работа Советот изготвува и донесува годишен план и годишен извештај и го доставува на разгледување до Владата на Република Северна Македонија до крајот на февруари наредната година.

Стручно-административните работи за Советот ги врши Центарот.

Мандати i kryetarit dhe anëtarëve të Këshillit zgjat katër vjet me të drejtë riemërimi.

Këshilli e rregullon punën e tij me rregullore. Këshilli punon në seanca të mbajtura të paktën një herë në muaj.

Kryetari dhe anëtarët e Këshillit kanë të drejtë në kompensim mujor për punën në Këshill në shumë prej 25 për qind nga paga mesatare bruto e paguar në muajin paraprak në nivel të Republikës së Maqedonisë së Veriut. nese mbahet seance ne muajin.

Për punën e tij, Këshilli përgatit dhe sjell plan dhe raport vjetor dhe e dorëzon në shqyrtim në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë së Veriut deri në fund të muajit shkurt të vitit vijues.

Punët profesionale-administrative për Këshillin i kryen Qendra.

Надлежности на Советот

Член 6

Надлежностите на Советот се:

-предлага Стратегија за образование на возрасните во контекст на доживотното учење до Министерството,

- ја следи реализацијата на Стратегијата за образование на возрасните,

- предлага развојни политики на годишно ниво врз основа на резултати и препораки од направени анализи за потребите на пазарот на трудот од страна на коморите и Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија до Министерството и Владата на Република Северна Македонија.

- предлага финансирање на програмите за образование на возрасните за кои се обезбедени средства во Буџетот на Република Северна Македонија,

- предлага финансирање на валидацијата на неформалното образование и информалното учење за одредени стручни квалификации,

- во соработка со единиците на локална самоуправа ја предлага мрежата на установите за образование на возрасните и за валидација,

-доставува предлози за донесување на нови и иновирање на постоечките посебни програми за образование на возрасните,

Kompetencat e Këshillit

Neni 6

Kompetencat e Këshillit janë:

- propozon Strategji për arsimin e të rriturve në kontekst në të mësuarit gjatë gjithë jetës te Ministria,

- e ndjek realizimin e Strategjisë për Arsimin e të Rriturve,

- propozon politika zhvillimore në nivel vjetor në bazë të rezultateve dhe rekomandimeve nga analizat e bëra për nevojat e tregut të punës nga Odat dhe Agjencia për Punësim e Republikës së Maqedonisë së Veriut te Ministria dhe Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

- propozon financimin e programeve për arsimin e të rriturve për të cilat janë siguruar mjetet në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë së Veriut;

- propozon financimin e vlefshmërisë të arsimit joformal dhe informal mësim për kualifikime të caktuara profesionale,

- në bashkëpunim me njësinë e vetëqeverisjes lokale e propozon rrjetin e institucioneve për arsimin e të rriturve dhe validimin,

- dorëzon propozime për sjelljen e programeve të reja dhe inovative ekzistuese të posaçme për arsimin e të rriturve,

- доставува предлози за изготвување стандарди на квалификации и

- доставува полугодишни извештаи за своето работење со конкретни предлози за развојни политики до Центарот и до Министерството.

Надлежности на единиците на локалната самоуправа во областа на образованието на возрасните

Член 7

Советот на единицата на локалната самоуправа:

- врши анализа на потребите на пазарот на трудот на локално ниво и ги искажува согледувањата за потребите до Центарот, установите за образование на возрасните и институциите за образование на возрасните,

- може да основа установи за образование на возрасните, согласно одредбите од овој закон,

- доставува предлози до Центарот за потребите од изготвување на програми за образование на возрасните,

- изготвува програми за образование на возрасните кои се финансираат од средствата на единиците на локалната самоуправа и ги доставува на верификација до Центарот,

- обезбедува средства за установите за образование на возрасните на кои им е основач, и

- води евиденција за верификувани установи и институции за образование на возрасните на своето подрачје.

III. ОРГАНИЗИРАЊЕ НА ПОНУДУВАЧИТЕ НА УСЛУГИ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ НА ВОЗРАСНИТЕ

Права и обврски на понудувачите на услугите за образование на возрасните

Член 8

Понудувачите на услугите за формално образование на возрасните имаат права и обврски утврдени во законите кои ја регулираат дејноста основно, средно и високо образование.

Понудувачите на услугите за неформално образование на возрасните имаат право да:

- организираат и остваруваат образование на возрасните согласно овој закон и

- dorëzon propozime për hartimin e standardeve të kualifikimeve dhe

- dorëzon raporte gjashtëmujore për punën e saj me propozime specifike për politikat zhvillimore në Qendrën dhe Ministrinë.

Kompetenca të njësive të vetëqeverisjes lokale në fushën e arsimit të të rriturve

Neni 7

Këshilli i njësisë së vetëqeverisjes lokale:

- kryen analizë të nevojave të tregut të punës në nivel lokal dhe i shpreh vëzhgimet për nevojat e Qendrës, enteve të arsimit të të rriturve dhe institucioneve të arsimit të të rriturve;

- mund të themelojë institucione për arsimimin e të rriturve, në përputhje me dispozitat e këtij ligji,

- dorëzon propozime në Qendrën për nevojat e hartimit të programeve për arsimin e të rriturve,

- përgatit programe për arsimin e të rriturve që financohen nga mjetet e njësive të vetëqeverisjes lokale dhe i dorëzon në verifikim në Qendrën.

- siguron mjetet për institucionet e arsimit të të rriturve, themeluesi i të cilave është dhe

- mban evidencë për verifikimin e institucioneve dhe enteve për arsimin e të rriturve në territorin e saj

ORGANIZIMI I OFERTUESVE TË SHËRBIMEVE PËR ARSIMIN E TË RRITURVE

Të drejtat dhe detyrimet e ofertuesve të shërbimeve për arsimin e të rriturve

Neni 8

Ofertuesit e shërbimeve për arsimin formal të të rriturve kanë të drejta dhe detyrime të përcaktuara në ligjet që e rregullojnë veprimtarinë e arsimit fillor të mesëm dhe të lartë.

Ofertuesit e shërbimeve të arsimit joformal të të rriturve kanë të drejtë të:

- предлагаат измени и дополнувања на постоечките или да предлагаат нови посебни програми за образование на возрасните.

Понудувачите на услугите за формално и неформално образование на возрасните имаат обврска:

- квалитетно да ја реализираат програмата за образование на возрасните,

- да обезбедат безбедни работни услови во рамките на процесот на образованието на возрасните,

- да ги исполнуваат обврските од договорите со учесниците,

- да ги прибираат и обработуваат личните податоци за учесниците согласно Законот за заштита на личните податоци и

- да доставуваат до Центарот годишни извештаи за реализираните програми, бројот на учесниците, ангажираниот кадар, начинот на финансирање за реализација на обуките и следење на учесниците по завршување на обуката, до крајот на февруари наредната година.

Формата и содржината на годишниот извештај од став 3 алинеја 5 на овој член, ги утврдува министерот, на предлог на Центарот.

- организират и реализират образование за возрасните - организират и реализират образование за возрасните

- пропозират и реализират образование за возрасните - пропозират и реализират образование за возрасните

Ofertuesit e shërbimeve për arsimin formal dhe joformal për arsimin e të rriturve kanë detyrim:

- me cilësi ta realizojnë programin e arsimit të të rriturve,

- të sigurojnë kushte të sigurta pune në kuadër të procesit për arsimin e të rriturve,

- t'i përmbushin detyrimet nga kontratat me pjesëmarrësit,

- t'i mbledhin dhe përpunojnë të dhënat personale të pjesëmarrësve në përputhje me Ligjin për Mbrojtjen e të Dhënave Personale dhe

- të dorëzojnë në Qendrën raporte vjetore për programet e realizuara, numrin e pjesëmarrësve, kuadrin e angazhuar, mënyrën e financimit për realizimin e trajnimeve dhe ndjekjen e pjesëmarrësve pas përfundimit të trajnimit, deri në fund të muajit shkurt të vitit të ardhshëm.

Formën dhe përmbajtjen e raportit vjetor nga paragrafi 3 alinea 5 të këtij neni, i përcakton ministri, me propozim të Qendrës.

Склучување договори

Член 9

За време на следењето на програмата за образование на возрасните се склучува договор меѓу установата и институцијата за образование на возрасните и учесникот.

Во договорот од ставот 1 на овој член, се содржат условите за следење на образованието на возрасните (место на образованието, времетраењето на образованието и надоместокот).

Пред започнувањето на реализацијата на програмата за образование на возрасните договорот треба да биде потпишан.

Програми за образование на возрасните

Член 10

Возрасните стекнуваат образование по наставните програми за основно и средно образование прилагодени на потребите и можностите на возрасните (во натамошниот текст: програмите за формално

Lidhja e marrëveshjes

Neni 9

Gjatë kohës së ndjekjes së programit për arsimin e të rriturve lidhet marrëveshje ndërmjet entit dhe institucionit për arsimin e të rriturve dhe pjesëmarrësit.

Në marrëveshjen nga paragrafi 1 të këtij neni, përmbahen kushtet për ndjekjen e arsimit të të rriturve (vendi i arsimit, kohëzgjatja e arsimit dhe kompensimi).

Para fillimit të realizimit të programit për arsimin e të rriturve duhet të nënshkruhet kontrata.

Programi i arsimit të të rriturve

Neni 10

Të rriturit marrin arsimim sipas programeve mësimore për arsimin fillor dhe të mesëm, të përshatura për nevojat dhe mundësitë e të rriturve

образование), во образовните установи кои се верификувани за овие програми.

Прилагодувањето на програмите за формално образование го врши Бирото, односно Центарот за стручно образование и обука.

Возрасните можат да се образуваат и усовршуваат и да ги дополнуваат своите знаења, вештини и компетенции согласно посебните програми за неформалното образование (во натамошниот текст: посебните програми), кои се организираат кај верификувани образовни установи и институции.

Член 11

Посебните програми се за стекнување на:

- стручни квалификации или дел од стручни квалификации (модули) и
- знаења, вештини и компетенции кои не се дел од стручна квалификација.

Посебните програми се прилагодени на возраста, претходното стекнато образование, знаење, вештини и способности на возрасните.

Посебните програми ги изготвува установата, односно институцијата за образование на возрасните, а ги верификува Центарот, освен ако поинаку не е уредено со овој или со друг закон.

Центарот може да изготвува посебни програми за образование на возрасните.

Посебните програми за образование на возрасните од ставот 4 на овој член, ги утврдува министерот.

Член 12

Посебната програма содржи:

- назив на програмата,
- резултати од учењето,
- услови за запишување, напредување и завршување на програмата,
- траење на програмата и облиците за изведување,
- кадровски, дидактички, просторни услови и опрема за изведување на програмата,
- проверка на постигнатите резултати од учењето и
- критериуми за оценување.

(нè текстин е мèтејмè: програмет пèр арсимин формал) нè институционет арсиморе тè цилат верификohen пèр кèто програме.

Пèрсхатјен е програмеве тè арсмит формал е крын Byroja, гјегјèсисхт Qendra пèр Арсим дхе Трајним Profesional.

Tè рритурит мунд тè арсимohen дхе пèрсосен дхе т'и plotèсојнè нјохуритè, афтèситè дхе компетенцат sipas програмеве тè посаçме пèр арсимин јоформал (нè текстин е мèтејмè: програмет е посаçме) тè цилат организohen тек entet дхе институционет арсиморе тè верификуара.

Нени 11

Програмет е посаçме јанè пèр мarrisен е:

- квалификимеве професионале осе пјесè е квалификимеве професионале (module) дхе
- нјохуритè, афтèситè дхе компетенцат қè нук јанè пјесè е квалификимит професионал

Програмет е посаçме јанè пèрсхатур ме мoshèн, арсимин е мèпаршèм, нјохуритè, афтèситè дхе shkathтèситè е тè рритурве.

Програмет е посаçме и пèргатит институциони, пèркатèсисхт институциони и арсмит тè тè рритурве ндèрса и верификон Qendra, пèрвèç нèсе мè ндрисхе нук èсхтè ррегуллуар ме кèтè лигј осе ме тјетèр.

Qendra мунд тè пèргатитè програме тè посаçме пèр едукимин е тè рритурве.

Програмет е посаçме пèр арсимин е тè рритурве нга параграф 4 тè кèтиј нени и пèрцактон министри.

Нени 12

Програми и посаçèм пèрмбан:

- titullin е програмит,
- резултатет нга мèсими,
- kushtet пèр регјистрим, аванцим дхе пèрфундим тè програмит,
- kohèзгјатја е програмит дхе формат е реализимит ,
- kushtet кадровике, didaktike, kushtet hapèсиноре дхе pajisjet пèр реализимин е програмит,
- kontrollimi и резултатеве тè arritura нга мèсими дхе
- kriteret е vlerèсимит.

Член 13

Посебните програми можат да се изведуваат преку: редовна настава, консултативно-инструктивна настава, дописно-консултативна настава, отворена настава, теленастава, настава на далечина и мултимедиски начин.

Посебната програма која води кон стекнување стручна квалификација или дел од стручна квалификација треба да има модуларна структура и да биде изготвена врз основа на соодветен стандард на квалификација согласно Законот за Националната рамка на квалификации.

Посебната програма која не води кон стекнување стручна квалификација или дел од стручна квалификација може да има и модуларна структура.

Член 14

Посебните програми ги реализираат лица согласно нормативот за кадар од верификуваната програма.

Лицето од ставот 1 на овој член, треба да има стекнато посебна подготовка за работа со возрасни, која ја организира Центарот, како и во верификувани установи и институции.

Верификација на посебни програми за образование на возрасните

Член 15

Установата или институцијата за образование на возрасните која сака да реализира посебна програма доставува до Центарот барање за верификација на посебна програма, со потребната документација во прилог.

Начинот на верификација на посебната програма, формата и содржината на образецот на барањето од ставот 1 на овој член и потребната документација за верификација на посебната програма, на предлог на Центарот, ги пропишува министерот.

Центарот е должен да донесе решение во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето од ставот 1 на овој член.

Трошоците за верификација на програмите паѓаат на товар на подносителот на барањето.

Висината на средствата за трошоците за верификација на програмите ја утврдува Управниот

Нени 13

Programet e posaçme mund të realizohen nëpërmjet: mësimdhënies së rregullt, mësimi konsultativ-instruktiv, mësimi konsultativ dhe me korrespondencë, mësimdhënies së hapur, telemësimdhënies, mësimdhënies në distancë dhe metodës multimediale.

Programi i posaçëm që çon drejt fitimit të kualifikimit profesional ose pjese të kualifikimit profesional duhet të ketë strukturë modulare dhe të hartohet në bazë të standardit përkatës të kualifikimit sipas Ligjit për Kornizën Kombëtare të Kualifikimeve.

Programi i posaçëm që na çon drejt fitimit të kualifikimit profesional ose pjesë të kualifikimit profesional ose pjese të kualifikimit profesional mund të ketë edhe strukturë modulare.

Нени 14

Programet e posaçme i realizojnë personat në përputhje me normativin për kuadrin nga programi i verifikuar.

Personi nga paragrafi 1 i këtij neni duhet të ketë fituar trajnim të posaçëm përparim për punë me të rritur, të cilin e organizon Qendra, si dhe në institucione të verifikuara.

Verifikimi i programeve të posaçme për arsimimin e të rriturve

Нени 15

Enti ose institucioni për arsimin e të rriturve që dëshiron të realizojë program të posaçëm deri te Qendra parashtron kërkesë për verifikimin e programit të posaçëm, me dokumentacionin e nevojshëm të bashkangjitur.

Mënyrën e verifikimit të programit të posaçëm, formën dhe përmbajtjen e formularit të kërkesës nga paragrafi 1 të këtij neni dhe dokumentacionin e nevojshëm për verifikimin e programit të posaçëm me propozimin e Qendrës, i përcakton ministri.

Qendra është e detyruar të sjellë aktvendim në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimit të kërkesës nga paragrafi 1 i këtij neni.

одбор на Центарот врз основа на реално направените трошоци при верификација и спроведување на програмите.

Член 16

Верификацијата на посебните програми ја врши Центарот по претходно доставено мислење на Комисијата за верификација на посебни програми (во натамошниот текст: Комисијата за верификација), што ја формира директорот на Центарот.

Комисијата за верификација е составена од три члена, и тоа: еден член од Центарот и два члена стручни лица од областа на поднесената програма за верификација.

По исклучок од ставот 2 на овој член, Комисијата за верификација може да има и повеќе членови стручни лица од областа на поднесената програма за верификација.

Претседателот на Комисијата е членот од Центарот.

Центарот распишува јавен оглас за избор на стручни лица за членови на комисији за верификација на посебни програми и го објавува на својата интернет страница и од пријавените кандидати кои ги исполнуваат условите од јавниот оглас избира членови во Комисијата за верификација.

Стручните лица, членови на Комисијата за верификација на посебни програми треба да ги исполнуваат следниве услови:

- да имаат најмалку високо образование од областа на поднесената програма за верификација и

- да имаат најмалку пет години работно искуство во настава во областа на поднесената програма за верификација или најмалку 10 години работно искуство во областа на поднесената програма за верификација.

Комисијата за верификација донесува деловник за својата работа.

На членовите на Комисијата за верификација им следи надоместок за работата чија висина ја утврдува Управниот одбор на Центарот, врз основа на бројот на дадените мислења за посебните програми кои се верификуваат.

Shpenzimet për verifikimin e programit bien në ngarkësë të parashtruesit të kërkesës.

Lartësinë e mjeteve për shpenzimet për verifikimin e programit e përcakton Bordi Drejtues i Qendrës në bazë të shpenzimet reale aktuale të bëra gjatë verifikimit dhe zbatimit të programit.

Neni 16

Verifikimin e programeve të posaçme e kryen Qendra pas mendimit të dorëzuar paraprakë të Komisionit për Verifikimin e Programeve të posaçme (në tekstin e mëtejshëm: Komisioni për Verifikim), që e formon drejtori i Qendrës.

Komisioni për verifikim përbëhet nga tre anëtarë, dhe atë: një anëtar nga Qendra dhe dy anëtarë profesional të fushës së programit të parashtruar për verifikim.

Me përjashtim të paragrafit 2 të këtij neni, Komisioni për Verifikim mund të ketë më shumë anëtarë profesional në fushën e programit të parashtruar për verifikim.

Kryetari i Komisionit është anëtari nga Qendra.

Qendra publikon shpallje publike për përzgjedhjen e personave për anëtarë të komisioneve për verifikim të programeve të posaçme dhe e publikon në ueb faqen e saj të internetit dhe nga kandidatët e regjistruar që i plotësojnë kushtet nga shpallja publike përzgjedh anëtarët në Komisionin për Verifikim.

Profesionistët, anëtarëte komisionit për verifikimin e programeve të veçanta Kandidatët e interesuar duhet të plotësojnë këto kushte:

- të ketë të paktën arsim të lartë në fushën e programit të paraqitur për verifikim; dhe

- të ketë të paktën 5 pesë vjet përvojë pune në mësimdhënie në fushën e programit të paraqitur për verifikim, fushën përkatëse ose

- të paktën 10 vjet përvojë pune në fushën e programit të paraqitur për verifikim .

Komisioni verifikues sjell rregullore për punën e saj.

Anëtarëve të Komisionit për verifikim ju takon kompensim për punën e tyre, shumën e të cilit e përcakton Bordi Drejtues i Qendrës, në bazë të numrit të mendimeve të dhëna për programet e posaçme të cilat verifikohen.

На одлуката за утврдување на висината на надоместокот од став 8 на овој член, согласност дава министерот.

Решението за верификација на посебната програма од член 15 став 3 од овој закон, е со важност од пет години. Доколку верификуваната установа успешно ја спроведува програмата од претходната верификација утврдено врз основа на стручен и инспекциски надзор од страна на Центарот и Државниот просветен инспекторат, важноста на Решението за верификација на посебната програма се продолжува за дополнителни пет години, со поднесување на изјава од страна на овластеното лице дека програмата ќе се реализира под истите услови со кои претходно била верификувана.

Против донесеното решение за верификација на посебните програми, установата или институцијата има право на жалба во рок од 15 дена од приемот на решението, до Управниот одбор на Центарот.

За верификуваните посебни програми Центарот објавува каталог на својата интернет страница и на интернет страницата на Министерството.

Верификација на установи и институции за образование на возрасните

Член 17

Верификација на установи за формално образование на возрасните врши Министерството, врз основа на барање од установата и исполнетоста на нормативите и стандардите за простор, опрема и кадар за реализирање на програмите за формално образование на возрасните.

Нормативите и стандардите за простор, опрема и кадар за реализирање на програмите за формално образование на возрасните ги утврдува министерот, на предлог на Центарот.

Начинот на верификацијата на установите за формално образование на возрасните, формата и содржината на образецот на барањето за верификација и потребната документација, на предлог на Центарот, ги пропишува министерот.

Верификација на установите и институциите за неформалното образование на возрасните врши Центарот.

Vendimin për përcaktimin e shumës së kompensimit nga paragrafi 8 të këtij neni, pëlqim jep ministri.

Aktvendimi për verifikimin e programit të posaçëm nga neni 15 paragrafit 3 të këtij ligji është i vlefshëm për pesë vjet. Nëse institucioni i verifikuar zbaton me sukses programin nga verifikimi i mëparshëm i përcaktuar në bazë të mbikëqyrjes profesionale dhe inspektuese nga Qendra dhe Inspektorati Shtetëror i Arsimit, vlefshmëria e Aktvendimit për verifikimin e programit të posaçëm vazhdohet edhe për pesë vjet të tjera, me parashtrimin e deklaratës nga personi i autorizuar se programi do të realizohet me kushtet e njëjta me të cilat është verifikuar më parë.

Kundër Aktvendimit të miratuar për verifikimin e programeve të posaçme, enti ose institucioni ka të drejtë ankese brenda 15 ditëve nga pranimi i Aktvendimit, në Bordi Drejtues i Qendrës

Për programet e posaçme të verifikuara, Qendra publikon katalog në ueb faqen e saj dhe në ueb faqen e Ministrisë.

Verifikimi i enteve dhe institucioneve për arsimin e të rriturve

Neni 17

Verifikimi i institucioneve për arsimin formal të të rriturve bëhet nga Ministria, në bazë të kërkesës së institucionit dhe plotësimit të normave dhe hapësirat për standardet, pajisjet dhe kuadri për realizimin e programeve për arsimin formal të të rriturve. Normat dhe standardet për hapësirë, pajisje dhe kuadri për realizimin e programeve për arsimin formal të të rriturve i përcakton ministri, me propozim të Qendrës.

Mënyrën e verifikimit të institucioneve për arsimin formal të të rriturve, formën dhe përmbajtjen e formularit të kërkesës për verifikim dhe dokumentacionin, e përcakton ministri, me propozim të Qendrës.

Verifikimi i enteve dhe institucioneve për arsimin joformal të të rriturve e kryen Qendra.

Enti dhe institucioni për arsimin e të rriturve mund të realizojë programe të posaçme të verifikuara, nëse ka hapësirë, pajisje dhe kuadër përkatës për

Установа и институција за образование на возрасните може да реализира верификувани посебни програми, доколку има простор, опрема и кадар соодветен за реализација на тие програми, за што поднесува барање за верификација на установата или институцијата до Центарот.

Проверка на исполнетоста на нормативите и стандардите за простор, опрема и кадар од ставот 5 на овој член, врши Комисија составена од три члена, од кои еден член е од редот на вработените лица од Центарот и две надворешни стручни лица кои имаат добиено решение за верификација на програма од член 16 ставот 5 од овој закон.

Комисијата од став 6 на овој член, ја формира директорот на Центарот.

Начинот на верификација на установа и институција за образование на возрасните, формата и содржината на образецот на барањето од ставот 5 на овој член и потребната документација, на предлог на Центарот, ги пропишува министерот.

Центарот во рок од 60 дена од денот на поднесувањето на барањето за верификација на установата и институцијата донесува решение со кое одлучува по барањето за верификација на установата и институцијата (во натамошниот текст: решението за верификација). Решението за верификација е со важност од пет години.

Доколку верификуваната установа, односно институција успешно ја спроведува посебната програма од претходната верификација утврдено врз основа на стручен и инспекциски надзор од страна на Центарот и Државниот просветен инспекторат, важноста на решението за верификација на установата, односно институцијата се продолжува со поднесување на изјава од страна на овластеното лице дека програмата ќе се реализира под истите услови за кои е добиена верификација, во наредните пет години.

Доколку верификуваната установа успешно ја спроведува програмата за формално образование од претходната верификација утврдено врз основа на стручен и инспекциски надзор од страна на Министерството и Државниот просветен инспекторат, важноста на решението за верификација на установата се продолжува со поднесување на изјава од страна на овластеното лице дека програмата ќе се реализира под истите услови за кои е добиена верификација, во наредните пет години.

Против донесеното решение за верификација на установата или институцијата за реализација на програма за неформално образование, установата или институцијата има право на жалба во рок од 15 дена од

realizimin e atyre programeve, për të cilat parashtron kërkesë për verifikimin e entit ose institucionit deri te Qendra.

Kontrollin e përmbushjes së normativit dhe standardet për hapësirë, pajisje dhe kuadri nga paragrafi 5 të këtij neni, e kryen Komisioni i përbërë nga tre anëtarë, njëri prej të cilëve nga radhët e punonjësve të Qendrës dhe dy ekspertë të jashtëm të cilët kanë marrë Aktvendim për verifikimin e programit nga neni 16 paragrafit 5 të këtij ligji.

Komisioni nga paragrafi 6 të këtij neni e formon drejtori i Qendrës.

Mënyrën e verifikimit të entit dhe institucionit për arsimin e të rriturve, formën dhe përmbajtjen e formularit të kërkesës nga paragrafi 5 të këtij neni dhe dokumentacionin e nevojshëm, e përcakton ministri me propozim të Qendrës.

Qendra, në afat prej 60 ditëve nga dita e parashtrimit të kërkesës për verifikim të entit dhe institucionit, sjell vendim me të cilin vendos pas kërkesës për verifikim të entit dhe institucionit (në tekstin e mëtejshëm: Aktvendim për verifikim). Aktvendimi për verifikim është i vlefshëm për pesë vjet.

Nëse enti i verifikuar, përkatësisht institucioni zbaton me sukses programin e posaçëm nga verifikimi i mëparshëm i përcaktuar në bazë të mbikëqyrjes profesionale dhe inspektuese nga Qendra dhe Inspektorati Shtetëror i Arsimit, vlefshmëria e Aktvendimit për verifikimin e entit, përkatësisht institucionit vazhdohet me parashtrimin e deklaratës nga personi i autorizuar se programi do të realizohet në të njëjtat kushte për të cilat është marrë verifikimi, në pesë vitet e ardhshme.

Nëse enti i verifikuar zbaton me sukses programin për arsimin formal nga verifikimi i mëparshëm i përcaktuar në bazë të mbikëqyrjes profesionale dhe inspektuese nga Ministria dhe Inspektorati Shtetëror i Arsimit, vlefshmëria e Aktvendimit për verifikimin e institucionit vazhdohet me parashtrimin e deklaratës nga ana e personit të autorizuar se programi do të realizohet në të njëjtat kushte për të cilat është marrë verifikimi, në pesë vitet e ardhshme.

Kundër Aktvendimit të sjellur për verifikim, të entit ose të institucionit për realizimin e programit për arsimin joformal, enti ose institucioni ka të drejtë ankese në afat prej 15 ditëve nga pranimi i Aktvendimit deri te Bordi Drejtues i Qendrës. Kundër vendimit të sjellur për verifikimin e institucionit për realizimin e programit për arsimin formal të të rriturve, enti ose

приемот на решението до Управниот одбор на Центарот.

Против донесеното решение за верификација на установата за реализација на програма за формално образование на возрасните, установата или институцијата има право на жалба во рок од 15 дена од приемот на решението до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Член 18

Центарот води Регистар за верификувани установи и институции кои реализираат посебни програми.

Формата, содржината и начинот на водење на регистарот од ставот 1 на овој член, на предлог на Центарот, ги пропишува министерот.

Испити и проценка

Член 19

Возрасните своите знаења, вештини и способности, можат да ги докажат со полагање на испити по завршувањето на посебната програма.

Возрасните своите знаења, вештини и способности, можат да ги докажат преку валидација.

Испитите од ставот 1 на овој член, кои не водат до стекнување на квалификација, односно дел од квалификација ги организира установата, односно институцијата за образование на возрасните која ја реализирала посебната програма за стекнување на знаења, вештини и способности.

Проценката на знаењата, вештините и компетенциите, стекнати преку посебните програми, односно преку валидација, која води до стекнување на квалификација, односно дел од квалификација ги организира установата, односно институцијата за образование на возрасните верификувана за посебни програми, односно акредитирана за валидација.

Начинот за проценка на знаењата, вештините и компетенциите од став 4 на овој член, кој се спроведува од страна на Комисијата за проценка од член 32 од овој закон, го утврдува министерот, на предлог на Центарот.

институцијата ka të drejtë ankimm në afat prej 15 ditëve nga marrja e vendimit në Komisionin Shtetëror për Vendimmarrje në Administratën për vendimmarrjen në procedurën administrative dhe procedurën e marrëdhënie së punës në shkallë të dytë.

Neni 18

Qendra mban Regjistrin për verifikimin e enteve dhe institucioneve të cilat realizojnë programe të posaçme.

Formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së regjistrin nga paragrafi 1 të këtij neni e përcakton ministri me propozim të Qendrës.

Provimet dhe vlerësimi

Neni 19

Të rriturit njohuritë e tyre, aftësitë dhe shkathtësitë mund t'i dëshmojnë me nënshtrimin e provimeve pas përfundimit të programit të posaçëm.

Të rriturit njohuritë e tyre, aftësitë dhe shkathtësitë mund t'i dëshmojnë përmes vërtetimit.

Provimet nga paragrafi 1 të këtij neni, të cilat nuk çojnë në fitimin e kualifikimit, gjegjësisht një pjese të kualifikimit i organizon institucioni, përkatësisht institucioni i arsimit të të rriturve që ka realizuar programin e posaçëm për marrjen e njohurive, aftësive dhe shkathtësive.

Vlerësimi i njohurive, aftësive dhe kompetencave të marra nëpërmjet programeve të posaçme, gjegjësisht nëpërmjet vlefshmërisë, që çon në fitimin e kualifikimit, gjegjësisht pjese të kualifikimit, i organizon enti, gjegjësisht institucioni i arsimit të të rriturve e verifikuar për programe të posaçme, gjegjësisht të akredituara për validim.

Mënyrën e vlerësimit të njohurive, aftësive dhe kompetencave nga paragrafi 4 të këtij neni, të cilin e zbaton Komisioni për vlerësim nga neni 32 të këtij ligji, e përcakton ministri me propozim të Qendrës.

Сертификат, свидетелство, диплома и уверение

Член 20

За знаењата, вештините, способностите и компетенциите стекнати од посебните програми се добива сертификат.

За знаењата, вештините, способностите и компетенциите стекнати од посебните програми кои водат кон стекнување на квалификација, односно дел од квалификација, се добива сертификат за стручна квалификација, со додаток на сертификат, во кој се наведени модулите и излезните резултати од стандардот на квалификација со кои се стекнал учесникот.

За стручната квалификација стекната преку процесот на валидација учесникот добива сертификат за стручна квалификација, со додаток на сертификат, во кој се наведени модулите и излезните резултати од стандардот на квалификација со кои се стекнал учесникот.

За валидираните знаења, вештини и компетенции од модул/ите од стандардот на квалификација учесникот добива сертификат за модул/и на квалификација со додаток на сертификат, во кој се наведени излезните резултати во рамки на модулот од стандардот на квалификација со кои се стекнал учесникот.

Називот, содржината и формата на сертификатите и додатокот на сертификатите од ставовите 1, 2, 3 и 4 на овој член, на предлог на Центарот, ги пропишува министерот.

Сертификатите и додатоките на сертификатите од ставовите 1, 2, 3 и 4 на овој член, ги обезбедува Центарот, а понудувачите на услугите за образование на возрасните, односно за валидација плаќаат надомест за истите.

Висината на надоместокот од став 6 на овој член, ја утврдува Управниот одбор на Центарот, врз основа на реално направените трошоци за печетење и доставување на сертификатите и додатоките на сертификатите.

По завршувањето на програма за формално образование на возрасните или со валидација која доведува до стекнување на квалификација на ниво на образование (образовна квалификација), учесникот добива уверение или диплома за завршен степен/ниво на образование, односно свидетелство за завршено одделение или година на образование, согласно закон.

Certifikatë, dëftesë diplomë dhe certifikatë

Neni 20

Për njohuritë, aftësitë, shkathtësitë dhe kompetencat e fituara nga programet e posaçme të arsimit të rriturve merret certifikatë.

Për njohuritë, aftësitë, shkathtësitë dhe kompetencat e marra nga programet e posaçme që çojnë në fitimin e kualifikimit, gjegjësisht pjesë të kualifikimit, merret certifikatë për kualifikim profesional, me shtojcë të certifikatës, ku janë të shënuara modulet dhe rezultatet e daljes së standardit të kualifikimit me të cilin pjesëmarrësi ka fituar.

Për kualifikimin profesional të fituar përmes procesit të vlefshmërisë, pjesëmarrësi merr një certifikatë për kualifikim profesional, me shtojcë të certifikatës, ku renditen modulet dhe rezultatet dalëse të standardit të kualifikimit me të cilin është fituar pjesëmarrësi.

Për njohuritë, aftësitë dhe kompetencat e vërtetuara nga moduli/et e standardit të kualifikimit, pjesëmarrësi merr certifikatë për modulin/et e kualifikimit me shtesë të certifikatës, ku janë të shënuara rezultatet e daljes në kuadër të modulit të standardit të kualifikimit të fituar nga pjesëmarrësi.

Titulli përmbajtja dhe forma e certifikatave dhe shtojcave të certifikatave nga paragrafët 1, 2, 3 dhe 4 të këtij neni, me propozim të Qendrës, i përcakton ministri.

Certifikatat dhe shtesat e certifikatave nga paragrafët 1, 2, 3 dhe 4 të këtij neni i siguron Qendra, ndërsa ofertuesit e shërbimeve të arsimit të rriturve, përkatësisht për vërtetim, paguajnë kompensim për të njejtat.

Lartësinë e kompensimit të paragrafit 6 të këtij neni, e përcakton Bordi Drejtues i Qendrës, në bazë të shpenzimeve faktike të bëra për shtypjen dhe dorëzimin e certifikatave dhe shtesat e certifikatave.

Pas përfundimit të programit për arsimin formal të rriturve ose me vlefshmërinë që çon në fitimin e kualifikimit në nivelin arsimor (kualifikimi arsimor), pjesëmarrësi merr certifikatë ose diplomë për shkallën/nivelin e arsimit të përfunduar, gjegjësisht dëftesë për klasën e përfunduar ose vitin e arsimit të përfunduar, në përputhje me ligjin .

Документација и евиденција за учесниците во посебните програми

Член 21

Установите, односно институциите за образование на возрасните, јавните и приватните установи за образование и институциите за образование на возрасните кои се верификувани за посебните програми водат и издаваат документација и водат евиденција за учесниците во посебните програми.

Под документација од ставот 1 на овој член, се подразбира: главна книга на учесници и сертификат.

Документацијата од ставот 2 на овој член, се води на македонски јазик и неговото кирилско писмо, како и на јазикот и писмото на кои се реализира програмата за образование на возрасните.

Под евиденција од ставот 1 на овој член, се подразбира досието за учесникот.

Евиденцијата од ставот 4 на овој член, се води на јазикот и писмото на кои се реализира програмата за образование на возрасните.

Начинот на водењето, формата и содржината на документацијата и евиденцијата од ставот 1 на овој член, на предлог на Центарот, ги пропишува министерот.

Член 22

Установите, односно институциите за образование на возрасните имаат обврска податоците за програмите кои се реализираат, учесниците и други податоци кои се од важност за следење и развој на образованието на возрасните, да ги доставуваат до Центарот, Државниот завод за статистика, како и до единицата на локалната самоуправа.

Центарот изготвува годишен извештај за податоците од став 1 на овој член и го доставува до Министерството и до Советот до крајот на март наредната година за претходната година.

Документациони и евиденцијата за учесниците во програмите и посебните програми

Нени 21

Entet, gjegjësisht institucionet e arsimit të të rriturve, institucionet arsimore publike dhe private dhe institucionet e arsimit të të rriturve që verifikohen për programet e posaçme mbajnë dhe lëshojnë dokumentacion dhe mbajnë evidencë për pjesëmarrësit në programet e posaçme.

Nën dokumentacionin nga paragrafi 1 të këtij neni: nënkuptohet: libri kryesor i pjesëmarrësve dhe certifikatë.

Dokumentacioni nga paragrafi 2 të këtij neni, udhëhiqet në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e tij cirilik, si dhe në gjuhën edhe alfabetin në të cilën realizohet programi për arsimin e të rriturve.

Nën evidencën nga paragrafi 1 të këtij neni, nënkuptohet dosja për pjesëmarrësin.

Evidenca nga paragrafët 4 udhëhiqet në gjuhën dhe alfabetin në të cilën realizohet programi për arsimin e të rriturve.

Mënyra e udhëheqjes, formën dhe përmbajtjen e dokumentacionit dhe evidencës nga paragrafi 1 të këtij neni, me propozim të Qendrës e përcakton ministri.

Нени 22

Entet, përkatësisht institucionet për arsimin e të rriturve, kanë detyrimin që të dhënat për programet që realizohen, pjesëmarrësit dhe të dhënat tjera të rëndësishme për ndjekjen dhe zhvillimin e arsimit të të rriturve, t'i dorëzojnë Qendrës, Entit Shtetëror të Statistikave, si dhe në njësinë e vetqeverisjes lokale.

Qendra përgatit raport vjetor për të dhënat nga paragrafi 1 i këtij neni dhe e dorëzon në Ministrinë dhe Këshillin deri në fund të marsit të vitit vijues për vitin paraprak.

Права и обврски на учесниците во образование на возрастните

Член 23

Учесник во програми за образование на возрастните може да биде лице кое има навршено 16 години возраст и ги исполнува другите услови утврдени со програмата.

Статус на учесник се стекнува со склучување на договор за вклучување во програма за образование на возрастните.

Статус на учесник престанува со завршувањето на програма, испишување од програмата или на друг начин предвиден со договорот од член 9 од овој закон.

Член 24

Учесниците имаат право:

- доколку се во работен однос, за време на посетување на програмата за образование на возрастните, да можат да користат одмор во траење од четири работни дена во текот на годината и

- да го раскинат договорот од член 9 од овој закон, според условите утврдени во договорот.

Учесниците имаат обврска:

- да го достават договорот од член 9 од овој закон, до работодавачот,

- да ги почитуваат правилата за заштита при работа и

- да ги исполнуваат и другите обврски наведени во договорот.

IV. ВАЛИДАЦИЈА НА ИНФОРМАЛНО УЧЕЊЕ

Член 25

Валидација на информалното учење (во натамошниот текст: валидацијата) е процес на идентификување, документирање, оценување и сертификација на стекнати знаења, вештини и компетенции во информалното учење, согласно дефинирани критериуми, а во согласност со стандардот за квалификација.

Со процесот на валидација, а преку идентификување, документирање, оценување и сертификација на стекнати знаења, вештини и компетенции, лицето може да се стекне и со квалификација на ниво на образование (образовна квалификација).

Тë drejtat dhe detyrimet e pjesëmarrësve në arsimin e të rriturve

Neni 23

Pjesëmarrës në programet e arsimit të të rriturve mund të jetë personi i cili ka mbushur moshën 16 vjeç dhe i plotëson kushtet tjera të përcaktuara me programin.

Statusi i pjesëmarrësit fitohet me lidhjen e marrëveshjes për përfshirje në program për arsimin e të rriturve.

Statusi i pjesëmarrësit përfundon me përfundimin e programit, tërheqjen nga programi ose në mënyrë tjetër të parashikuar me marrëveshjen nga neni 9 i këtij ligji.

Neni 24

Pjesëmarrësit kanë të drejtë të:

- nëse janë të punësuar, gjatë vizitës së programit të arsimit të të rriturve, mund të përdorin pushim që zgjat katër ditë pune gjatë vitit dhe

- ta ndërpresin kontratën nga neni 9 i këtij ligji sipas kushteve të përcaktuara në kontratën.

Pjesëmarrësit kanë detyrim:

- ta dorëzojnë kontratën nga neni 9 i këtij ligji, të punëdhënësi

- t'i respektojnë rregullat për mbrojtje gjatë punës dhe

- t'i përmbushin edhe detyrimet tjera të shënuara në kontratën.

IV. VALIDIMI I MËSIMIT INFORMAL

Neni 25

Validimi i të mësuarit informal (në tekstin e mëtejme: vlefshmëria) është proces i identifikimit, dokumentimit, vlerësimit dhe certifikimit të njohurive, aftësive dhe kompetencave të fituara në mësimin informal, sipas kriterëve të definuara, ndërsa në përputhje me standardin për kualifikim.

Me procesin e validimit, ndërsa nëpërmjet identifikimit, dokumentimit, vlerësimit dhe certifikimit të njohurive të fituara, aftësive dhe kompetencave të fituara, personi mund të fitojë edhe me kualifikim në nivelin e arsimit (kualifikimit arsimor).

Начинот на валидација од ставот 1 на овој член, се уредува со Методологијата за процесот на валидација за стекнување на квалификација од член 31 став 1 од овој закон.

Член 26

Валидација може да вршат само акредитирани јавни и приватни установи за образование и институции за образование на возрастите (во натамошниот текст: понудувачите на услуги за валидација).

Валидација која води до стекнување на квалификација на ниво на образование (образовна квалификација) може да вршат само верификувани установи за формално образование на возрастите, согласно член 17 од овој закон и кои се стекнале со акредитација за валидација.

Понудувачите на услуги за валидација имаат право да:

- го организираат процесот на валидација на неформалното и информалното учење според одредбите од овој закон,

- иницираат развивање и ревидирање на стандарди на занимање и стандарди на квалификации до надлежните институции.

Понудувачите на услуги за валидација имаат обврска:

- да го спроведуваат процесот на валидација согласно утврдените механизми и стандарди за квалитет,

- да обезбедат работни услови во рамки на процесот на валидација согласно Законот за безбедност и здравје при работа,

- да ги исполнуваат обврските од договорот со учесниците,

- да даваат информации, насоки и поддршка на учесниците пред, за време на и по завршување на процесот на валидација,

- да обезбедат независен и транспарентен процес на проверка на знаењата, вештините и компетенциите на учесникот,

- да ги прибираат и обработуваат личните податоци за учесниците согласно Законот за заштита на личните податоци,

- да ги доставуваат податоците за бројот на учесници, ангажираниот кадар и други податоци кои се од важност за следење и развој на процесот на валидација до Центарот, Министерството, Државниот завод за статистика, како и до единиците на локалната самоуправа.

Менyра е validimit nga paragrafi 1 të këtij neni rregullohet me Metodologjinë për procesin e validimit për fitimin e kualifikimit nga neni 31 paragrafi 1 të këtij ligji.

Neni 26

Validimi mund të kryhet vetëm nga institucionet arsimore publike dhe private të akredituara dhe institucionet e arsimit të të rriturve (në tekstin e mëtejme: ofertuesit e shërbimeve për vlefshmëri). Validimi i cili shpie deri te fitimi i kualifikimit në nivelin e arsimit (kualifikimi arsimor) mund të kryhen vetëm nga institucionet e verifikuara për arsimim formal të të rriturve, në pajtim me nenin 17 të këtij ligji, të cilët kanë fituar edhe me akreditimin për validim.

Ofertuesit e shërbimeve për verifikim kanë të drejtë të:

- organizojnë procesin e validimit të mësimet joformal dhe informal sipas përcaktimeve të këtij ligji,

- të iniciojë zhvillimin dhe revidimin e standardeve profesioneve dhe standardeve të kualifikimit në institucionet kompetente.

Ofertuesit e shërbimeve për validim janë të obliguar

- të zbatojnë procesin e validimit në përputhje me mekanizmat e përcaktuar dhe standardet për cilësi,

- të sigurojnë kushte për punë në kuadër të procesit të validimit sipas Ligjit për Siguri dhe Shëndet gjatë Punës,

- t'i përmbushin obligimet e kontratës me pjesëmarrësit,

- të japin informata , udhëzime dhe mbështetje për pjesëmarrësit përpara, gjatë dhe pas përfundimit të procesit të vlefshmërisë,

- të sigurojnë proces të pavarur dhe transparent të kontrollimit të njohurive, aftësive dhe kompetencave të pjesëmarrësit,

- t'i mbledhin dhe përpunojnë të dhënat personale të pjesëmarrësve në përputhje me Ligjin për Mbrojtjen e të Dhënave Personale,

- t'i dorëzojnë të dhënat për numrin e pjesëmarrësve, kuadrin e angazhuar dhe të dhëna të tjera të cilat janë të rëndësishme për ndjekje dhe zhvillim të procesit të validimit deri në Qendrën, Ministrinë, Entin Shtetëror për Statistik si dhe deri te njësitë e vetëqeverisjes lokale .

Член 27

Акредитација на понудувачите на услуги за валидација врши Центарот, по претходно објавен јавен повик.

Јавниот повик од став 1 на овој член, се објавува на интернет страницата на Министерството и на Центарот.

Понудувачот на услуги за валидација може да го спроведува процесот на валидација доколку има простор, опрема и кадар соодветен за спроведување на процесот на валидација за конкретната квалификација, за што поднесува барање за акредитација на понудувачи на услуги за валидација до Центарот.

Нормативите и стандардите за простор, опрема и кадар од ставот 3 на овој член, ги утврдува министерот, на предлог на Центарот, Центарот за стручно образование и обука и Бирото.

Кон барањето од ставот 3 на овој член, задолжително се приложува следната документација:

- доказ за регистрирана дејност, издаден од Централен регистар на Република Северна Македонија,

- елаборат на установата или институцијата,

- податоци за просторот, опремата, доказ за сопственост/изнајмување и структура на просторот,

- доказ дека има вработено/ангажирано лице од редот на лицата запишани во Каталогот за сертифицирани советници за валидација,

- доказ дека има вработено/ангажирано лице од редот на лицата запишани во Каталогот за сертифицирани проценувачи за валидација, за соодветна квалификација.

Формата и содржината на образецот на барањето од ставот 3 на овој член, ги пропишува министерот.

Проверка на исполнетоста на условите за акредитација на понудувачите на услуги за валидација врши комисија формирана од директорот на Центарот, составена од по еден член од Министерството, Центарот, Центарот за стручно образование и обука, односно Бирото.

Комисијата од став 7 на овој член, врши проверка на доставената документација од став 5 на овој член и избор на понудувачите на услуги за валидација кои се јавиле на јавниот повик.

Трошоците за проверката на исполнетоста на условите за акредитација на избраниот понудувач/и на услуги за валидација од став 8 на овој член, е на негов товар.

Нени 27

Акредитимин е ofertuesve të shërbimeve për validim e kryen Qendra, pas thirrjes publike të shpallur më parë.

Thirrja publike nga paragrafi 1 të këtij neni publikohet në ueb faqen e Ministrisë dhe të Qendrës.

Ofertuesi i shërbimeve për validim mund të zbatohet procesi i validimit nëse ka hapësirë, pajisje dhe kuadër përkatës për zbatimin e procesit të validimit për kualifikim konkret, për të cilin parashtron kërkesë për akreditim të ofertuesve të shërbimeve për validim deri në Qendër.

Normat dhe standardet për hapësirë, pajisje dhe kuadër nga paragrafi 3 të këtij neni i përcakton ministri, me propozim të Qendrës, Qendra për Arsim Profesional dhe Trajnim dhe Byroja.

Kërkesës nga paragrafi 3 të këtij neni duhet t'i bashkëngjitet edhe dokumentacioni në vijim :

- dëshmi për veprimtarinë e regjistruar, të lëshuar nga Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë së Veriut,

- elaborati i entit ose institucionit,

- të dhëna për hapësirën, pajisjen, dëshminë për pronësi/huazim dhe struktura e hapësirës,

- dëshmi se ka punësuar / angazhuar person nga radhët e personave të regjistruar në Katalogun për këshilltarë të certifikuar për validim,

- dëshmi se ka punësuar / angazhuar person nga radhët e regjistruar në Katalogun për vlerësues të certifikuar për validim, për kualifikimin përkatës.

Formën dhe përmbajtjen e formularit të kërkesës nga paragrafi 3 të këtij neni e përcakton ministri.

Kontroll të plotësimin të kushteve për akreditimin e ofertuesve të shërbimeve për validim e kryen komisioni i formuar nga drejtori i Qendrës, i përbërë nga një anëtar nga Ministria, Qendra, Qendra për Arsim dhe Trajnim Profesional, gjegjësisht nga Byroja.

Komisioni nga paragrafi 7 i këtij neni kryen kontroll të dokumentacionit të dorëzuar nga paragrafi 5 të këtij neni dhe përzgjedhjen e ofertuesve të shërbimeve për validim që janë paraqitur në thirrjen publike. Shpenzimet për kontrollimin e përmbushjes së kushteve për akreditim të ofruesit/ofruesve të përzgjedhur të shërbimeve për validim nga paragrafi 8 të këtij neni, është në ngarkesë të tij. Shuma e shpenzimeve nga paragrafi 9 i këtij neni e cakton Bordi Drejtues i Qendrës, në bazë të shpenzimeve reale të

Висината на трошоците од став 9 на овој член, ја утврдува Управниот одбор на Центарот, врз основа на реално направените трошоци и бројот на квалификации за кој се врши акредитација.

На одлуката за утврдување на висината на надоместокот од став 10 на овој член, согласност дава министерот.

Начинот на акредитација на понудувачот на услуги за валидација, на предлог на Центарот, го пропишува министерот.

Центарот, во рок од 60 дена од денот на поднесување на барањето за акредитација на понудувачот на услуги за валидација, донесува решение со кое одлучува по барањето за акредитација на понудувачот на услуги за валидација (во натамошниот текст: решението за акредитација).

Решението за акредитација важи пет години.

Против донесеното решение за акредитација, барателот има право на жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението до Управниот одбор на Центарот.

Член 28

Центарот води Регистар за акредитирани понудувачи на услуги за валидација на неформално образование и информално учење.

Формата, содржината и начинот на водење на регистарот од ставот 1 на овој член, на предлог на Центарот, ги пропишува министерот.

Член 29

Учесник во процесот на валидација на посебни програми може да биде лице кое има навршено најмалку 18 години возраст, односно најмалку 16 години возраст за учесник во процесот на валидација на образовна квалификација на ниво I од Македонската рамка на квалификации (основно образование), односно најмалку 17 години возраст за учесник во процесот на валидација на образовна квалификација на ниво II од Македонската рамка на квалификации (средно образование).

Статус на учесник во процесот на валидација престанува со завршување на процесот, испишување од процесот или на друг начин предвиден со договорот од членот 30 од овој закон.

bëra dhe numri i kualifikimeve për të cilat kryhet akreditimi.

Në vendim për përcaktimin e shumës së kompensimit nga paragrafi 10 i këtij neni, pëlqimin e jep ministri. Mënyra e akreditimit të ofertuesve të shërbimeve për validim, me propzim të ministrit e përcakton Qendra.

Qendra, në afat prej 60 ditësh nga dita e parashtresës së kërkesës për akreditim të ofertuesve të shërbimeve për validim, sjell aktvendim me të cilin vendos sipas kërkesës për akreditim të ofertuesit të shërbimeve për validim (në tekstin e mëtejme: aktvendimi për akreditim).

Aktvendim për akreditim vlen pesë vjet.

Kundër aktvendimit të sjellur për akreditim, këkuesi ka të drejtë ankese në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit deri te Qendra drejtuese e Bordit.

Neni 28

Qendra udhëheq Regjistrin për ofertuesit e akredituar të shërbimeve për validimin e arsimit joformal dhe të të mësuarit informal.

Formën, përmbajtjen dhe mënyrën e udhëheqjes së regjistrit nga paragrafi 1 të këtij neni i përcakton ministri, me propozim të Qendrës.

Neni 29

Pjesëmarrësi në procesin e validimit të programeve të posaçme mund të jetë personi i cili ka mbushur së paku 18 vjet, gjegjësisht së paku 16 vjeç për pjesëmarrës në procesin e validimit të kualifikimit arsimor në nivel I të Kornizës Maqedonase të Kualifikimeve. (arsimi fillor), gjegjësisht të paktën 17 vjeç për pjesëmarrës në procesin e validimit të kualifikimit arsimor në nivelin II të Kornizës Maqedonase të Kualifikimeve (arsimi fillor).

Statusi i pjesëmarrësit në procesin e validimit ndërpritet me përfundimin e procesit, tërheqja nga procesi ose në mënyrë tjetër të paraparë me marrëveshje nga neni 30 të këtij ligji.

Член 30

За процесот на валидација се склучува договор меѓу понудувачите на услуги за валидација и учесникот.

Во договорот од ставот 1 на овој член, се содржат условите за спроведување на процесот за валидација.

Пред започнување на процесот за валидација договорот треба да биде потпишан.

Висината на надоместокот за валидација која доведува до стекнување на стручна квалификација, ја утврдува Управниот одбор на Центарот, во зависност од квалификацијата која се валидира.

Висината на надоместокот за валидација која води до стекнување на квалификација на ниво на образование (образовна квалификација), ја утврдува министерот, согласно пресметаните реални трошоци за соодветната квалификација

Висината на надоместоците од ставовите 4 и 5 на овој член, се објавува на интернет страницата на Центарот, односно на интернет страницата на Министерството.

Член 31

Процесот на валидација се врши врз основа на Методологија за процесот на валидација за стекнување на квалификација, која на предлог на Центарот ја утврдува министерот.

Процесот на валидација се врши за стекнување на квалификации на нивоата до VB од Македонската рамка на квалификации.

Член 32

Проценката на знаењата, вештините и компетенциите на учесникот ја врши Комисија за проценка, формирана од понудувачот на услуги за валидација.

Комисијата за проценка е составена од тројца членови, од кои еден член е проценувач од редот на вработени/ангажирани лица кај понудувачот на услуги за валидација, запишани во Каталогот на сертифицирани проценувачи, а два члена се надворешни сертифицирани проценувачи.

Надворешните сертифицирани проценувачи од ставот 2 на овој член, на барање на понудувачот на

Нени 30

Пër процесин е validimit , lidhet marrëveshje ndërmjet ofertuesve të shërbimeve për validim dhe pjesëmarrësit.

Në marrëveshjen nga paragrafi 1 të këtij neni rregullohen kushtet për zbatimin e procesit për validim.

Para se të fillojë procesi për validim , kontrata duhet të nënshkruhet .

Shumën e kompensimit për validim e cila të shpie në fitimin e kualifikimit profesional përcaktohet nga Bordi Drejtues i Qendrës, në varësi të kualifikimit e cila verifikohet

Shumën e kompensimit për validim e cila të shpie në fitimin e kualifikimit në nivel të arsimit (kualifikimi arsimor), e përcakton ministri, në përputhje me shpenzimet reale të llogaritura për kualifikimin përkatës.

Shuma e kompensimeve nga paragrafët 4 dhe 5 të këtij neni publikohet në ueb faqen e Qendrës, përkatësisht në ueb faqen e Ministrisë.

Нени 31

Procesi i validimit kryhet në bazë të Metodologjisë për процесин е validimit për fitimin e kualifikimit , e cila vendoset nga Ministri, me propozimin e Qendrës.

Procesi i validimit kryhet për fitimin e kualifikimeve në nivelet deri në VB nga Korniza Maqedonase e Kualifikimeve.

Нени 32

Vlerësimi i njohurive, aftësive dhe kompetencave të pjesëmarrësit e kryen Komisioni për Vlerësim, i formuar nga ofertuesi i shërbimeve për validim.

Komisioni për vlerësim është përbërë nga tre anëtarë, njëri prej të cilëve është vlerësues nga radhët e punonjësve/personave të angazhuar të ofertuesit të shërbimeve për validim, të regjistruar në Katalogun e vlerësuesve të certifikuar, ndërsa dy anëtarë janë vlerësues të jashtëm të certifikuar.

услуги за валидација, ги определува Центарот, од редот на сертифицирани проценувачи запишани во Каталогот на сертифицирани проценувачи согласно овој закон.

На надворешните проценувачи од ставот 2 на овој член, им следи надоместок за нивното учество во Комисијата за проценка. Висината на надоместокот ја утврдува Управниот одбор на Центарот, врз основа на бројот на учесниците.

По исклучок од ставовите 1, 2, 3 и 4 на овој член, во постапката за валидација која води до стекнување со квалификација на ниво на образование (образовна квалификација), проценката на знаењата, вештините и компетенциите на учесникот се уредува со Методологијата за процесот на валидација за стекнување на квалификација од член 31 став 1 од овој закон.

Член 33

Центарот на својата интернет страница објавува јавен повик за заинтересирани лица за проценувачи за валидација и јавен повик за советници за валидација.

Избраните кандидати за проценувачи за валидација и избраните кандидати за советници за валидација следат обука за проценувачи, односно обука за советници за валидација.

Обуките од ставот 2 на овој член, ги спроведува Центарот по програми за обука, кои ги утврдува министерот, на предлог на Центарот.

По успешно завршената обука на учесникот му се издава сертификат за проценувач за валидација и се запишува во Каталогот на сертифицирани проценувачи за валидација, односно му се издава сертификат за советник за валидација и се запишува во Каталогот на сертифицирани советници за валидација, кои ги води Центарот.

Каталогот за сертифицирани проценувачи за валидација и Каталогот за сертифицирани советници за валидација се објавуваат на интернет страницата на Центарот.

Vlerësuesit e jashtëm nga paragrafi 2 të këtij neni, me kërkesë të ofertuesit të shërbimeve për validim, i përcakton Qendra, nga radhët e vlerësuesve të certifikuar të regjistruar në Katalogun e vlerësuesve të certifikuar në pajtim me këtë ligj.

Vlerësuesit e jashtëm nga paragrafi 2 të këtij neni ju takon kompensim për pjesëmarrjen e tyre në Komisionin për vlerësim. Shumën e kompensimit e përcakton Bordi Drejtues i Qendrës, në bazë të numrit të pjesëmarrësve.

Me përjashtin të paragrafëve 1, 2, 3 dhe 4 të këtij neni, në procedurën për vlefshmëri që shpie në fitimin e kualifikimit në nivelin e arsimit (kualifikim arsimor),

vlerësimin e njohurive, aftësive dhe kompetencave të pjesëmarrësit rregullohet me Metodologjinë për procesin e validimit për fitimin e kualifikimit nga neni 31 paragrafi 1 të këtij ligji.

Neni 33

Qendra publikon në faqen e saj të internetit thirrje publike për personat e interesuar për vlerësues për validim dhe thirrje publike për këshilltarë për validim.

Kandidatët e përzgjedhur për vlerësues për validim dhe kandidatët e përzgjedhur për këshilltarë për validim ndjekin trajnimin për vlerësuesit, gjegjësishtë trajnim për këshilltarët për validim.

Trajnimet nga paragrafi 2 të këtij neni Qendra i zbaton sipas programeve të trajnimit, të cilat i përcakton ministri, me propozim të Qendrës.

Pas përfundimit të trajnimit me sukses, pjesëmarrësit i lëshohet certifikatë për vlerësues për validim dhe regjistrohet në Katalogun e vlerësuesve të certifikuar për validim, gjegjësishtë i lëshohet certifikatë për këshilltar për validim dhe regjistrohet në Katalogun e këshilltarëve të certifikuar për validim, të cilët i udhëheq Qendra.

Katalogu i vlerësuesve të certifikuar për validim dhe Katalogu i këshilltarëve të certifikuar për validim publikohen në faqen e internetit të Qendrës.

Трошоците за следењето на обуките од став 2 на овој член, се на товар на кандидатот за следење обука, понудувачот на услуги за валидација или заинтересирано правно и физичко лице.

Обучувачите за обуките од став 2 на овој член, имаат право на паричен надомест по одржана обука, што го определува Управниот одбор на Центарот, врз основа на број на денови на реализирана обука.

Документација за учесниците кои се стекнале со сертификат за стручна квалификација преку валидација

Член 34

Понудувачите на услуги за валидација водат и издават документација за учесниците кои се стекнале со сертификат за стручна квалификација преку валидација.

Под документација од ставот 1 на овој член, се подразбира: главна книга на учесници и сертификат.

Документацијата од ставот 2 на овој член, се води на македонски јазик и неговото кирилско писмо, како и на јазикот и писмото на кои се спроведува валидацијата.

Формата и содржината на документацијата од ставот 2 на овој член, на предлог на Центарот, ги пропишува министерот.

Евиденција за учесниците кои се стекнале со сертификат за стручна квалификација преку валидација

Член 35

Понудувачите на услуги за валидација водат евиденција на учесници кои се стекнале со сертификат за стручна квалификација преку валидација.

Под евиденција од ставот 1 на овој член, се подразбира досието за учесникот.

Евиденцијата од ставот 2 на овој член, се води на јазикот и писмото на кои се спроведува валидацијата.

За евиденцијата од ставот 2 на овој член, се води база на податоци, објавена на интернет страницата на Центарот.

Базата од ставот 4 на овој член, е составена од евиденција за лица кои се стекнале со сертификат за

Shpenzimet për ndjekjen e trajnimeve nga paragrafi 2 i këtij neni, janë në ngarkesë të kandidatit për të ndjekur trajnimin, ofertuesi i shërbimeve për validim ose personi i nteresuar juridik dhe fizik .

Trajnuesit për trajnimet nga paragrafi 2 të këtij neni kanë të drejtë në kompensim në të holla pas trajnimit të mbajtur , të cilin e përcakton Këshilli Drejtues i Qendrës, në bazë të numrit të ditëve të realizimit të trajnimit.

Dokumentacion për pjesëmarrësit që kanë marrë certifikatë për kualifikim profesional nëpërmjet validimit

Neni 34

Ofertuesit e shërbimeve për validim udhëheqin dhe lëshojnë dokumentacion për pjesëmarrësit që kanë marrë certifikatë për kualifikim profesional nëpërmjet validimit.

Nën dokumentacionin nga paragrafi 1 të këtij neni nënkuptohet: libri kryesor i pjesëmarrësve dhe certifikatë.

Dokumentacioni nga paragrafi 2 i këtij neni, realizohet në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik, si dhe në gjuhën dhe alfabetin në të cilën zbatohet validimi.

Formën dhe përmbajtjen e dokumentacionit nga paragrafi 2 të këtij neni, e përcakton ministri me propozim të Qendrës.

Evidencë për pjesëmarrësit që kanë marrë certificate për kualifikim profesional nëpërmjet validimit

Neni 35

Ofertuesit e shërbimeve për validim mbajnë evidencë të pjesëmarrësve që kanë fituar certifikatë për kualifikim profesional nëpërmjet validimit.

Nën evidencën nga paragrafi 1 të këtij neni, nënkuptohet dosje për pjesëmarrësin.

Evidenca nga paragrafi 2 të këtij neni, realizohet në gjuhën dhe alfabetin në të cilën zbatohet validimi.

Për evidencën nga paragrafi 2 të këtij neni, mbahet bazë e të dhënave, e publikuar në faqen e internetit të Qendrës.

Baza nga paragrafi 4 të këtij neni përbëhet nga evidenca për personat të cilët kanë fituar

валидација и ги содржи следните податоци: име и презиме, општина, датум на издавање на сертификатот, стекната квалификација и понудувач на услугата за валидација.

Податоците од базата ги ажурира Центарот, врз основа на податоците добиени од понудувачите на услугата за валидација.

Понудувачите на услугата за валидација податоците за учесниците кои се стекнале со сертификат за валидација, по електронски пат ги доставуваат во Центарот, во рок од 10 дена од денот на издавањето на сертификатот.

Формата и содржината на евиденцијата од ставот 1 на овој член, на предлог на Центарот, ги пропишува министерот.

V. ОБЕЗБЕДУВАЊЕ И ОСИГУРУВАЊЕ НА КВАЛИТЕТ

Член 36

Советодавно - консултативна и менторско - инструктивна поддршка и стручен увид над реализација на програмите за формално образование на возрасните вршат Бирото и Центарот за стручно образование и обука.

Стручен надзор над реализацијата на формалното образование на возрасните врши Центарот.

Стручен увид над реализација на формалното образование на возрасните врши Центарот.

Начинот на вршење на стручниот увид и стручниот надзор од ставовите 2 и 3 на овој член, го утврдува министерот, на предлог на Бирото, Центарот за стручно образование и обука и Центарот.

VI. ФИНАНСИРАЊЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО НА ВОЗРАСНИТЕ

Член 37

Средствата за финансирање и поттикнување на образованието на возрасните и за валидација се обезбедуваат од Буџетот на Република Северна Македонија, од буџетите на единиците на локалната самоуправа (во натамошниот текст: јавните средства),

certifikatë për validim dhe i përmban këto të dhëna: emrin dhe mbiemrin, komunën, datën e lëshimit të certifikatës, kualifikimin e fituar, dhe ofertuesin e shërbimit për validim.

Të dhënat nga baza i azhuron Qendra, në bazë të të dhënave të fituara nga ofertuesit e shërbimit për validim.

Ofertuesit e shërbimit për validim, të dhënat për pjesëmarrësit të cilët kanë fituar certifikatë për validim dorëzohen në mënyrë elektronike në Qendrën, në afat prej dhjetë ditëve nga dita e lëshimit të certifikatës.

Formën dhe përmbajtjen e evidencës nga paragrafi 1 të këtij neni, me propozim të Qendrës, i përcakton ministri.

V. SIGURIMI DHE SIGURACIONI I CILËSISË

Neni 36

Mbështetje instruktive këshilluese - konsultative dhe mentoruese dhe inspektim profesional mbi realizimin e programeve për arsimin formal të të rriturve kryen Byroja dhe Qendra për Arsim Profesional dhe Trajnim.

Mbikëqyrje profesionale mbi realizimin e arsimit formal të të rriturve kryen Qendra.

Inspektimi profesional mbi realizimin e arsimit formal të të rriturve e kryen Qendra.

Mënyrën e kryerjes së inspektimit profesional dhe mbikëqyrjes profesionale nga paragrafët 2 dhe 3 të këtij neni, e përcakton ministri, me propozimin e Byrosë, Qendrës për Arsim dhe Trajnim Profesional dhe Qendrës.

VI. FINANCIMI I ARSIMIT TË TË RRRITURVE

Neni 37

Mjetet për financimin dhe inkurajimin e arsimit të të rriturve dhe për validim sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut, nga buxhetet e njësisive të vetëqeverisjes lokale (në tekstin e mëtejshëm: mjetet publike), nga pjesëmarrësit në arsimin e të rriturve dhe pjesëmarrësit në validimin.

од учесниците во образование на возрасните и учесниците во валидацијата.

Член 38

Од Буџетот на Република Северна Македонија се обезбедуваат средства за:

- трошоците за реализација на програмите за основно образование на возрасните,
- трошоците за реализација на програмите за средно образование на возрасните кои имаат завршено само основно образование,
- трошоци за реализација на планот за спроведување на гаранција за млади за програмата „втора можност“,
- тековно одржување на установите за образование на возрасните на кои државата е основач и
- трошоците за следењето, унапредувањето и развојот на образованието на возрасните.

Член 39

Од буџетите на единиците на локалната самоуправа се обезбедуваат средства за:

- трошоци поврзани со реализација на програмите во установите за образование на возрасните на кои единицата на локалната самоуправа е основач,
- тековно одржување во установите за образование на возрасните на кои единицата на локалната самоуправа е основач и
- инвестиции во установите за образование на возрасните на кои единицата на локалната самоуправа е основач.

Член 40

Од Буџетот на Република Северна Македонија и од буџетите на единиците на локалната самоуправа можат да се одобрат финансиски средства за:

- опремување со наставни и други средства,
- трошоците за валидација,
- трошоците за изведување на посебните програмите, и
- развој и реализација на иновативни програми за образование на возрасните.

Neni 38

Nga buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut sigurohen mjetet për:

- shpenzimet për realizimin e programeve të Arsimit fillor të të rriturve,
- shpenzimet për realizimin e programeve të arsimit të mesëm të të rriturve që kanë të përfunduar vetëm arsimin fillor,
- shpenzime për realizimin e planit për zbatimin e garancës për të rinj të programit “mundësia e dytë”,
- mirëmbajtjen aktuale të institucioneve të Arsimit të të rriturve në të cilat shteti është themelues dhe

- shpenzimet për ndejken, avansimin dhe zhvillimin e arsimit të të rriturve.

Neni 39

Nga buxhetet e njërive të vetëqeverisjes lokale sigurohen mjete për:

- Shpenzimet në lidhje me realizimin e programeve në institucionet e arsimit të të rriturve, në të cilën njësia e vetëqeverisjes lokale është themelues,
- mirëmbajtjen aktuale në institucionet e arsimit të të rriturve, në të cilën njësia e vetëqeverisjes lokale është themelues dhe
- investimet në institucionet e arsimit të të rriturve në të cilën themeluese është njësia e vetëqeverisjes lokale.

Neni 40

Nga buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe nga buxhetet e njërive të vetëqeverisjes lokale mund të miratohen mjete financiare për:

- pajisjen me mjete mësimore dhe mjete të tjera,
- shpenzimet e validimit,
- shpenzimet për realizimin e programeve të posaçme, dhe

- zhvillimin dhe realizimin e programeve inovative për arsimin e të rriturve.

Член 41

Средствата од Буџетот на Република Северна Македонија, утврдени во членот 38 став 1 алинеи 1, 2 и 3 и член 40 алинеи 2 и 3 од овој закон, се доделуваат на установите, односно институциите за образование на возрасните, односно за валидација, врз основа на јавен конкурс кој го распишува Центарот на својата интернет страница.

Средствата од буџетите на единиците на локалната самоуправа, утврдени во членот 39 став 1 алинеја 1 и член 40 алинеи 2 и 3 од овој закон, се доделуваат на установите, односно институциите за образование на возрасните, односно за валидација врз основа на јавен конкурс кој го распишува единицата на локалната самоуправа.

За возрасни лица, кои се невработени, имаат завршено најмалку основно образование и се пријавени во Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија, од Буџетот на Република Северна Македонија може да се доделат средства на установите во кои се реализира образование на возрасните, за стекнување на квалификации преку програмата „втора можност“.

Средствата од став 3 на овој член, се доделуваат на установите, односно институциите за образование на возрасните, врз основа на јавен конкурс кој го распишува Центарот на својата интернет страница, а по претходно утврдени потреби од Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија.

VII. ЦЕНТАР ЗА ОБРАЗОВАНИЕ НА ВОЗРАСНИТЕ

Член 42

Центарот за образование на возрасните е јавна установа за образование на возрасните во Република Северна Македонија, со својство на правно лице.

Член 43

Во Центарот се усогласуваат и интегрираат јавните интереси и интересите на социјалните партнери во образованието на возрасните во Република Северна Македонија.

Neni 41

Mjetet e buxhetit të Republikës së Maqedonisë së Veriut, të vërtetuara në nenin 38 paragrafi 1 alinea 1, 2 dhe 3 dhe neni 40 alinea 2 dhe 3 të këtij ligji, i ndahen enteve, përkatësisht institucioneve të arsimit të të rriturve, përkatësisht për validim, në bazë të konkursit publik të cilin e shpall Qendra në faqen e saj të internetit.

Mjetet nga buxhetet e njërive të vetëqeverisjes lokale, të përcaktuara në nenin 39 paragrafit 1 alinea 1 dhe nenin 40 alinea 2 dhe 3 të këtij ligji, u ndahen enteve, përkatësisht institucioneve të arsimit e të rriturve, përkatësisht për validim në bazë të konkursit publik të cilin e shpall njësia e vetëqeverisjes lokale.

Për personat e rritur, që janë të papunë, të cilët së paku kanë përfunduar arsimin fillor dhe janë regjistruar në Agjensinë e Punësimit të Republikës së Maqedonisë së Veriut, nga buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut mund të ndahen mjetet për institucionet në të cilat realizohet arsimi i të rriturve, për të fituar kualifikime nëpërmjet programit “mundësia e dytë”.

Mjetet nga paragrafi 3 i këtij neni ndahen për entet, gjegjësisht institucionet për arsimin e të rriturve, në bazë të konkursit publik të cilin e shpall Qendra në ueb faqen e saj, ndërsa pas nevojave të përcaktuara më parë nga Agjensia për Punësim të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

VII. QENDRA PËR ARSIMIN E TË RITURVE

Neni 42

Qendra për arsimimin e të rriturve është institucion publik për arsimimin e të rriturve në Republikën e Maqedonisë së Veriut, me cilësinë e personit juridik

Neni 43

Në Qendër harmonizohen dhe integrohen interesat publike dhe interesat e partnerëve social në arsimimin e të rriturve në Republikën e Maqedonisë së Veriut.

Центарот ја координира соработката со меѓународните институции и организации во областа на образованието на возрасните и доживотното учење.

Член 44

Центарот ги врши следниве работи:

- го развива образованието на возрасните заради усогласување на потребите со современиот технолошки и општествен развој,
- го развива процесот на валидација заради усогласување со пазарот на трудот и со потребите на населението во контекст на доживотно учење,
- дава поддршка на социјалното партнерство на сите нивоа и фази во планирањето, развојот и реализацијата на образованието на возрасните,
- го поврзува образованието на возрасните и работата во контекстот на доживотно учење,
- развива европска ориентација на образованието на возрасните,
- учествува во изготвување во стандарди на стручни квалификации,
- изготвува модели за посебни програми за образование на возрасните,
- изготвува посебни програми за образование на возрасните,
- врши верификација на посебни програми,
- врши верификација на установи и институции за неформално образование на возрасните и за валидација,
- објавува каталог на верификувани посебни програми на својата интернет страница,
- обезбедува поддршка на образованието на возрасните преку советување, инструирање и менторирање на кадарот за работа со возрасни лица и за валидација,
- објавува каталог на верификувани установи и институции за образование на возрасните на својата интернет страница и на интернет страницата на Министерството,
- посредува во кариерниот развој и професионалната ориентација на учесниците во образование на возрасните,
- врши обука на советници за валидација и им издава сертификати,
- врши обука на проценувачи за валидација и им издава сертификат,

Qendra e koordinon bashkëpunimin me institucionet dhe organizatat ndërkombëtare në fushën e arsimit e të rriturve dhe të mësimin të përgjithshëm.

Neni 44

Qendra i kryen punët në vijim :

- zhvillon arsimin e të rriturve për shkak harmonizimit të nevojave me zhvillimin modern teknologjik dhe zhvillimin shoqëor,
- zhvillon procesin e validimit për shkak të harmonizimit me tregun e punës dhe me nevojat e popullsisë në kontekstin e të mësuarit të përhershëm,
- jep mbështetje të partneritetit social në të gjitha nivelet dhe fazat e planifikimit, zhvillimit dhe realizimit të arsimit e të të rriturve;
- e lidh arsimin e të rriturve dhe punën në kontekstin e të mësuarit të përhershëm;
- zhvillon orientimin europian të arsimit të të rriturve
- merr pjesë në pergatitjen e standardeve të kualifikimeve profesionale
- përgatit modele për programe të veçanta për arsimin e të rriturve
- përgatit programe të posaçme për arsimin e të rriturve
- kryen verifikimin e programeve të posaçme
- kryen verifikimin e entit dhe institucionit për arsimin jo formal të të rriturve dhe për validimin,
- publikon katalog të programeve të posaçme të verifikuara dhe e publikon në faqen e tij të internetit,
- siguron mbështetje për arsimimin e të rriturve përmes këshillimit, udhëzimit dhe mentorimit të kuadrit të punës me persona të rritur dhe për validim,
- publikon katalog të institucioneve të verifikuara dhe institucioneve të arsimimit të të rriturve dhe e publikon atë në faqen e saj të internetit dhe në faqen e internetit të Ministrisë,
- ndërmjetëson në zhvillimin e karrierës dhe orientimin profesional të pjesëmarrësve në arsimin e të rriturve,
- kryen trajnimin e këshilltarëve të validimit dhe u lëshon atyre certifikata,
- kryen trajnimin e vlerësuesve të validimit dhe u lëshon atyre certifikatë,
- publikon katalog të këshilltarëve të validimit të certifikuar dhe e publikon atë në faqen e saj të internetit,

- објавува каталог на сертифицирани советници за валидација на својата интернет страница,
- објавува каталог на сертифицирани проценувачи за валидација на својата интернет страница,
- го координира процесот на валидација,
- предлага мерки и активности за подобрување на врските меѓу формалното и неформалното образование,
- доставува годишен извештај до Министерството и Советот за реализација на годишните акциони планови од Стратегијата за образование на возрасните и
- доставува годишен извештај до Министерството за објавени јавни конкурси за доделување на средства за реализација на програми за образование на возрасните.

Член 45

- Центарот соработува со:
- Министерството,
 - Министерството за труд и социјална политика,
 - Министерството за економија,
 - Министерството за локална самоуправа,
 - Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија,
 - Агенцијата за поддршка на претприемништво на Република Северна Македонија,
 - Државниот завод за статистика,
 - Стопанската комора на Македонија,
 - Сојузот на стопанските комори на Македонија,
 - Занаетчиската комора на Република Северна Македонија,
 - синдикатите во Република Северна Македонија,
 - Заедницата на единиците на локалната самоуправа,
 - Бирото за развој на образованието,
 - Државниот испитен центар,
 - Центарот за стручно образование и обука,
 - понудувачите на услуги за образование на возрасните,
 - понудувачите на услуги за валидација,
 - високообразовните установи во Република Северна Македонија,
 - локалните центри за развој на човечките ресурси,
 - меѓународните институции и организации од областа на образованието на возрасните и валидацијата и
 - здруженија од областа на образованието.

- publikon каталог të vlerësuesve të certifikuar për validim në faqen e saj të internetit,
- koordinon procesin e validimit,
- propozon masa dhe aktivitete për përmirësimin e lidhjeve midis arsimit formal dhe joformal,
- dorëzon raportin vjetor në Ministrinë dhe Këshillin për realizimin e planeve vjetore të veprimit të Strategjisë për arsimin e të rriturve dhe
- dorëzon raport vjetor në Ministrinë për konkurset publike të shpallura për ndarjen e mjeteve për realizimin e programeve të arsimit për të rriturit.

Neni 45

- Qendra bashkëpunon me:
- Ministrinë,
 - Ministrinë e Punës dhe Politikës Sociale,
 - Ministrinë e Ekonomisë,
 - Ministrinë e Vetëqeverisjes Lokale,
 - Agjencinë për Punësim në Republikën e Maqedonisë së Veriut,
 - Agjencinë për Mbështetjen e Sipërmarrësisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut, -
 - Entin Shtetëror të Statistikës,
 - Odën Ekonomike të Maqedonisë,
 - Lidhjen e Odave Ekonomike të Maqedonisë,
 - Odën e Zejtarëve të Republikës së Maqedonisë së Veriut,
 - Sindikatën e Republikës së Maqedonisë së Veriut,
 - Bashkësinë e Njësive të Vetëqeverisjes Lokale,
 - Byron për Zhvillimin e Arsimit,
 - Qendrën Shtetërore të Provimeve,
 - Qendrën për Arsim dhe Trajnim Profesional,
 - Ofertuesit e Shërbimeve të Arsimit të të rriturve,
 - Ofertuesit e Shërbimeve të Validimit,
 - Institucionet e arsimit të lartë në Republikën e Maqedonisë së Veriut,
 - Qendrat Lokale për Zhvillimin e Burimeve Njerëzore,
 - Institucionet dhe Organizatat Ndërkombëtare në fushën e Arsimit të të rriturve dhe validimit dhe
 - Shoqatat nga Fusha e Arsimit.

Управување и раководење со Центарот

Член 46

Со Центарот управува Управен одбор.

Управниот одбор е составен од 11 члена, и тоа два члена од Министерството, по еден член од Министерството за труд и социјална политика, Заедницата на единиците на локалната самоуправа, Стопанската комора на Македонија, Сојузот на стопански комори на Македонија и Занаетчиската комора на Република Северна Македонија и четири члена од редот на стручните работници вработени во Центарот.

При именувањето на членовите на Управниот одбор се применува начелото на соодветна и правична застапеност на припадниците на заедниците кои не се мнозинство во Република Северна Македонија, имајќи ги предвид јазиците на кои се изведува наставата во основното и средното образование, без да се нарушат критериумите пропишани со овој закон.

Управниот одбор од редот на своите членови избира претседател.

Мандатот на претседателот и членовите на Управниот одбор трае четири години со право на повторно именување.

Членовите на Управниот одбор ги именува и разрешува Владата на Република Северна Македонија.

Управниот одбор за својата работа донесува деловник. Управниот одбор работи на седници кои се одржуваат најмалку еднаш месечно

Претседателот и членовите на Управниот одбор имаат право на месечен надоместок за работењето во Управниот одбор во висина на 30 проценти од просечната нето плата исплатена во претходниот месец на ниво на Република Северна Македонија, доколку во месецот се одржи седница.

Член 47

Управниот одбор на Центарот:

- го донесува Статутот на Центарот,
- ја усвојува годишна програма за работа на Центарот,
- предлага годишен финансиски план и завршна сметка до Владата на Република Северна Македонија,

Menaxhimi dhe udhëheqja e Qendrës

Neni 46

Qendra menaxhohet nga Bordi Drejtues.

Bordi drejtues përbëhet nga 11 anëtarë, dhe atë dy anëtarë nga Ministria, nga një anëtar nga Ministria e Punës dhe Politikës Sociale, Bashkësia e Njësive të Vetëqeverisjes Lokale, Oda Ekonomike e Maqedonisë, Lidhja e Odës Ekonomike të Maqedonisë dhe Oda e zejtarëve të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe katër anëtarë nga radhët e profesionistëve të punësuar në Qendrën.

Gjatë emërimit të anëtarëve të Bordit drejtues, zbatohet parimi i përfaqësimit adekuat dhe të drejtë të pjesëtarëve të bashkësive jo shumicë në Republikën e Maqedonisë së Veriut, duke marrë parasysh gjuhët në të cilat zhvillohet mësimi në arsimin fillor dhe të mesëm, pa i shkelur kriteret e përcaktuar me këtë ligj.

Bordin Drejtues nga radhët e anëtarëve të tij e zgjedh Kryetari.

Mandati i Kryetarit dhe anëtarëve të Bordit Drejtues zgjat katër vite me të drejtë riemërimi.

Anëtarët e Bordit Drejtues emërohen dhe shkarkohen nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Këshilli drejtues organizon punën e tij me rregullore të punës. Këshilli drejtues punon në seanca që mbahen të paktën një herë në muaj

Kryetari dhe anëtarët e Këshillit Drejtues kanë të drejtë në kompensim mujor për punën në Këshillin drejtues në shumë prej 15–30 për qind nga paga mesatare bruto e paguar në muajin paraprak në nivel të Republikës së Maqedonisë së Veriut, nëse takimi mbahet në muaj.

Neni 47

Bordi Drejtues i Qendrës:

- e sjell Statutin e Qendrës,
- e miraton programin dhe punën e Qendrës,

- објавува јавен оглас за избор на директор, во најмалку три дневни весници кои се издаваат на целата територија на Република Северна Македонија, од кои еден од весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик,

- врши интервју со кандидатите за директор од пријавените кандидати,

- врши избор на директор од пријавените кандидати на објавениот јавен оглас,

- го разрешува директорот, и

- врши и други работи утврдени со закон и со Статутот на Центарот.

Согласност на Статутот на Центарот дава министерот.

- пропозон планин вјетор финансир dhe llogarinë përfundimtare në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë së Veriut,

- publikon shpallje publike për zgjedhjen e drejtorit, së paku në tri gazeta ditore të cilat botohen në tërë territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut, njëra prej të cilave botohet në gjuhën që flasin së paku 20% e qytetarëve që flasin gjuhë zyrtare ndryshe nga gjuha maqedonase,

- kryen intervista me kandidatët për drejtor nga kandidatët e regjistruar,

- kryen zgjidhjen e drejtorit nga kandidatët e regjistruar në thirrjen publike të shpallur,

- e shkarkon drejtorin, dhe

- kryen edhe punë të tjera të përcaktuara edhe me Statutin e Qendrës.

Pëlqimin e Statutit të Qendrës e jep Ministri.

Член 48

Со Центарот раководи директор.

За избор на директор на Центарот се објавува јавен оглас во најмалку три дневни весници кои се издаваат на целата територија на Република Северна Македонија од кои еден од весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

За директор може да биде избрано лице кое ги исполнува следниве услови:

1) е државјанин на Република Северна Македонија;

2) во моментот на именувањето со правосилна судска пресуда не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;

3) активно да го користи македонскиот јазик

4) има стекнати најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен на образование;

5) има најмалку пет години работно искуство во областа на образованието и

6) поседува еден од следниве меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години:

- ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 74 бода,

- ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,

- ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку

Б2 (B2) ниво,

- ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен,

Neni 48

Me Qendrën udhëheq drejtori.

Për zgjedhjen e drejtorit të Qendrës, publikohet shpallje publike së paku në tri gazeta ditore të botuara në tërë territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut, njëra prej të cilave botohet në gjuhën që flasin së paku 20% e qytetarëve gjuhë zyrtare të ndryshe nga gjuha maqedonase.

Për drejtor mund të zgjidhet person i cili i plotëson kushtet në vijim:

1) është shtetas i Republikës së Maqedonisë së Veriut;

2) në momentin e emërimit me aktgjykim të plotfuqishëm nuk i është shqiptuar dënimi ose sanksioni kundërvajtës për kryerje e ushtrimit të profesionit, veprimtarisë ose detyrimit;

3) në mënyrë aktive të shfrytëzojë gjuhën maqedonase

4) të ketë së paku 240 kredi të fituar sipas EKTS ose të ketë përfunduar nivelin e arsimit VII/1;

5) të ketë së paku pesë vjet përvojë pune në fushën e arsimit dhe

6) posedon një nga certifikatat ndërkombëtare të pranuar në vijim ose certifikata për njohje aktive të gjuhës angleze jo më të vjetër se pesë vjet:

- TOEFL IBT së paku 74 pikë,

- IELTS - së paku 6 pikë,

- БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода или
- АПТИС (APTIS) - најмалку ниво B2 (B2).

7) поседува сертификат за познавање на компјутерски програми за канцелариско работење.

Мандатот на директорот на Центарот трае четири години.

На лицето кое е избрано за директор на Центарот му мирува работниот однос за време на вршење на функцијата директор на Центарот и има право во рок од пет дена по престанувањето на функцијата што ја вршел, да се врати на работа во установата или институцијата каде работел пред да биде избран за директор, на работно место најмалку на исто ниво со нивото на кое било пред да биде избран за директор.

Постапка за избор на директор

Член 49

Директорот на Центарот се избира и разрешува од Управниот одбор.

Управниот одбор три месеци пред истекот на мандатот на постојниот директор донесува одлука за објавување на јавен оглас за избор на директор.

Пријавените кандидати ги доставуваат потребните документи до Управниот одбор на Центарот. Кандидатите кон пријавата мораат да приложат програма за работа на Центарот за период од четири години.

Пристигнатите документи ги прегледува комисија составена од три члена, избрана од редот на членовите на Управниот одбор.

Надлежноста на комисијата од ставот 4 на овој член, се уредува во Статутот на Центарот.

Комисијата од ставот 4 на овој член, е должна во рок од пет дена по завршувањето на јавниот оглас да ги разгледа пристигнатите документи.

На кандидатите кои не ги исполнуваат условите предвидени во јавниот оглас им се враќаат документите со образложение, во рок од три дена од денот на разгледувањето на истите.

Управниот одбор врши интервју со кандидатите кои ги исполнуваат условите.

Управниот одбор, во рок од осум дена од извршеното интервју со кандидатите, со одлука врши избор на директор на Центарот.

Против одлуката на Управниот одбор од ставот 9 на овој член, кандидатот може да поведе управен спор пред надлежниот суд.

- ILEC (Cambridge English: Legal) - сè пату ниво B2,
- FCE (Cambridge English: First) - të dhënë,
- BULATS (BULATS) - сè пату 60 pikë ose
- APTIS - сè пату ниво B2.

7) posedon certifikatë për njohje të programeve kompjuterike për punët në zyrë.

Mandati i drejtorit të Qendrës zgjat katër vjet.

Personit që është zgjedhur drejtor i Qendrës i pushon marrëdhënien e punës gjatë ushtrimit të detyrës së drejtorit të Qendrës dhe ka të drejtë në afat prej pesë ditëve pas përfundimit të detyrës që ka kryer, të kthehet në punë në entin ose institucionin ku ka punuar para se të zgjedhet drejtor, për kryerjen e punëve detyra që i përgjigjen llojit të tij dhe shkallës së përgatitjes profesionale.

Procedura për zgjidhjen e drejtorit

Neni 49

Drejtori i Qendrës zgjidhet dhe shkarkohet nga Bordi Drejtues

Bordi Drejtues tre muaj para përfundimit të mandatit të drejtorit aktual sjell vendim për shpalljen e thirrjes publike për zgjedhjen e drejtorit.

Kandidatët e paraqitur i dorëzojnë dokumentet e nevojshme në Bordin Drejtues të Qendrës. Kandidatët me fletëparaqitjen duhet të bashkëngjесin program për punë në Qendrën për periudhën prej katër viteve.

Dokumentet e arritura i shqyrton komisioni i përbërë nga tre anëtarë, të zgjedhur nga radhët e anëtarëve të Bordit Drejtues.

Kompetencat e komisionit nga paragrafi 4 i këtij neni rregullohen me statutin e Qendrës.

Komisioni nga paragrafi 4 i këtij neni është i obliguar që në afat prej pesë ditësh pas përfundimit të shpalljes publike t'i shqyrtojë dokumentet e arritura.

Kandidatëve që nuk plotësojnë kushtet e parashikuara në shpalljen publike u kthehen dokumentet me arsyetim, në afat prej tre ditëve nga dita e shqyrtimit.

Bordi drejtues zhvillon intervistë me kandidatët që plotësojnë kushtet.

Bordi drejtues në afat prej tetë ditëve nga intervista e kryer me kandidatët me vendim për zgjedhjen e drejtorit të Qendrës.

Член 50

Директорот на Центарот:

- ја организира и раководи со работата на Центарот,
- одговара за законитоста на работата на Центарот,
- го застапува Центарот пред трети лица,
- ја предлага годишната програма за работа на Центарот,
- ги извршува одлуките на Управниот одбор на Центарот,
- одлучува за правата од работен однос на вработените во Центар и
- врши други работи утврдени со закон и со Статутот на Центарот.

Основи за престанок на мандатот, односно разрешување на директор на Центарот

Член 51

На директорот на Центарот му престанува мандатот, ако:

- тоа сам го побара,
- трајно ја загуби способноста за вршење на должноста директор и
- ги исполни условите за старосна пензија.

Директорот на Центарот се разрешува пред истекот на мандатот, ако:

- му е изречена забрана за вршење на професија, дејност или должност,
- со правосилна судска пресуда му е изречена казна затвор во траење подолго од шест месеци,
- по негова вина е нанесена штета на Центарот и
- дозволи исплаќање на средства кои не се утврдени во годишниот финансиски план на Центарот.

Kundër vendimit të Bordit Drejtues nga paragrafi 9 i këtij neni, kandidati mund të iniciojë konstest administrativ para gjykatës kompetente.

Neni 50

Drejtori i Qendrës:

- organizon dhe udhëheq me punën e Qendrës,
- përgjigjet për ligjshmërinë e punës së Qendrës,
- përfaqëson Qendrën para palëve të treta,
- propozon programin vjetor të punës së Qendrës,
- i kryen vendimet e Bordit Drejtues të Qendrës,
- vendos për të drejtat e marrëdhënies së punës së punëtorëve në Qendër dhe
- kryen punë të tjera të përcaktuara me ligj dhe me Statutin e Qendrës.

Arsyet për ndërprerjen e mandatit, gjegjësisht shkarkimin e drejtorit të Qendrës

Neni 51

Mandati i drejtorit të Qendrës përfundon nëse:

- atë vet e kërkon,
- humb përgjithmonë aftësinë për kryerjen e detyrës së drejtorit dhe
- i plotëson kushtet për pensionin e pleqërisë.

Drejtori i Qendrës shkarkohet para përfundimit të mandatit, nëse:

- i është shqiptuar ndalesë për kryerjen e ushtrimit të profesionit, veprimtarisë ose detyrës,
- me aktgjykim të plotfuqishëm të gjykatës i është shqiptuar denim me burg në kohëzgjatje më shumë se gjashtë muaj,
- për faj të tij është shkaktuar dëm në Qendër dhe
- të lejojë pagesën e mjeteve që nuk janë përcaktuara në planin financiar vjetor të Qendrës.

Вработени во Центарот

Член 52

За вработените во Центарот кои вршат административни работи се применуваат одредбите од Законот за административни службеници и Законот за вработените во јавниот сектор, за вработените кои вршат помошно-технички работи се применуваат одредбите од Законот за вработените во јавниот сектор и Законот за работните односи.

Заради вршење на стручните работи од надлежност на Центарот, во Центарот може да се систематизираат работни места и на даватели на јавни услуги во областа на образованието и за нив се применуваат одредбите од овој закон, одредбите од Законот за вработените во јавниот сектор и општите прописи за работните односи и овој закон.

Работните места на даватели на услуги се систематизираат заради обезбедување на континуирана и соодветна стручна и советодавна поддршка на установите и институциите за образование на возрасните, наставниците, обучувачите, работодавачите и поддршка на системот и кадарот за валидација на неформалното образование и информалното учење преку вршење на следните стручни работи:

- организирање на истражувања и анализи за развојот на образованието на возрасните;
- организирање и спроведување на активности за обуки за наставниците, обучувачите и другите извршители вклучени во реализацијата на образованието на возрасните;
- организирање и спроведување на активности за обуки за советниците, проценувачите и другите извршители вклучени во реализацијата на валидацијата на неформално и информално учење;
- вршење на советодавна стручна работа за подобрување на квалитетот во установите и институциите за образование на возрасните, вклучително и за самоевалуацијата и изработка на развојните планови;
- учество во развој на квалификациите;
- учество во изготвување на програмите за образование на возрасните од членот 11 од овој закон;

Тë punsuarit në Qendrën

Neni 52

Për punëtorët e Qendrës që kryejnë punë administrative zbatohen dispozitat e Ligjit për nëpunësit administrativë dhe Ligjit për të punësuarit në sektorin publik, për punonjësit të cilët kryejnë punë ndihmëse-teknike zbatohen dispozitat e Ligjit për të punësuarit në sektorin publik dhe Ligjit për marrëdhëniet e punës.

Për shkak të kryerjes së punëve profesionale në kompetencë të Qendrës, në Qendrën mund të sistemohen vendet e punës dhe të dhënësve të shërbimeve publike në fushën e arsimit dhe për ato zbatohen dispozitat e këtij ligji, dispozitat e Ligjit për të punësuarit në sektorin publik dhe rregulloret e përgjithshme për marrëdhëniet e punës dhe këtë ligj.

- Vendet e punës e dhënësve të shërbimeve sistemohen për shkak të ofrimit të mbështetjes së vazhdueshme dhe përkatëse profesionale dhe këshillimore enteve dhe institucioneve për arsimimin e të rriturve, mësimdhënësve, trajnuesve, punëdhënësve dhe mbështetjes së sistemit dhe kuadrit për vlefshmërinë e arsimit dhe të mësuarit joformal dhe informal përmes kryerjes së punë profesionale në vijim:

- organizimi i hulumtimeve dhe analizave për zhvillimin e arsimit të të rriturve;

- organizimi dhe zbatimi i aktiviteteve për trajnim për mësimdhënësit, trajnuesit dhe realizuesit e tjerë të përfshirë në realizimin e arsimit të të rriturve;

- organizimi dhe zbatimi i aktiviteteve për trajnim për këshilltarët, vlerësuesit dhe realizuesit e tjerë të përfshirë në realizimin e vlefshmërisë së të mësuarit joformal dhe informal;

- kryerja e punës profesionale këshilluese për përmirësimin e cilësisë në entet dhe institucionet për arsimin e të rriturve, duke përfshirë edhe vetëvlerësimin dhe përgatitjen e planeve zhvillimore;

- pjesëmarrja në zhvillimin e kualifikimeve;
- pjesëmarrja në përgatitjen e programeve për arsimin e të rriturve nga neni 11 i këtij ligji;

- учество во домашни и меѓународни истражувачки проекти;
- овозможување на поддршка на реализацијата на образованието на возрасните и валидацијата на неформалното образование и информалното учење;
- промотивни активности и соработка со локални, национални и меѓународни партнери; и
- овозможување поддршка и учество во други работи од надлежност на Центарот.

- pjesëmarrja në projekte kërkimore vendase dhe ndërkombëtare;
- mundësimi i mbështetjes për realizimin e arsimit dhe vlefshmërisë të të rriturve të arsimit formal dhe joformal dhe të mësuarit informal;
 - aktivitete promovuese dhe bashkëpunimi me partnerët vendas, kombëtarë dhe ndërkombëtarë; dhe;
- duke mundësuar mbështetjen dhe pjesëmarrjen në çështje të tjera në kompetencë të Qendrës.

Член 53

Во согласност со одговорноста, целите, видот и сложеноста на работите и работните задачи на работното место, работните места на давателите на јавни услуги од членот 52 став 2 од овој закон, се класифицираат во две категории, и тоа:

- категорија А- раководни даватели на јавни услуги и

- категорија Б—стручни даватели на јавни услуги.

Во рамките на категоријата А, од ставот 1 алинеја 1 на овој член, се утврдуваат следниве нивоа на работни места на раководни даватели на јавни услуги:

- ниво А1 раководител на служба;
- ниво А2 координатор на оддел

Во рамките на категоријата Б се утврдуваат следниве нивоа на работни места на стручни даватели на јавни услуги:

- ниво Б1 Самостоен стручен соработник и
- ниво Б2 стручен соработник

За пополнување на работно место на давател на јавна услуга кандидатот треба да ги исполни следниве општи услови:

- да е државјанин на Република Северна Македонија,

- активно да го користи македонскиот јазик,

- да е полнолетен,

- да има општа здравствена способност за работното место;

- со правосилна судска пресуда да не му е изречена казна забрана на вршење професија, дејност или должност;

Покрај општите услови од ставот 4 на овој член, давателите на јавни услуги треба да ги исполнуваат и посебните услови утврдени со актот за систематизација на работни места на Центарот.

Нени 53

Нë përputhje me përgjegjësinë, qëllimet, llojin dhe kompleksitetin e punës dhe detyrave në vendin e punës, vendet e punës së dhënësve të shërbimeve publike nga neni 52 paragrafi 2 i këtij ligji klasifikohen në dy kategori, dhe atë:

- kategorija A- dhënësi udhëheqës i shërbimeve publike dhe

- kategorija B – dhënësi profesionistë i shërbimeve publike.

Në kuadër të kategorisë A, të paragrafit 1, alinea 1 i këtij neni, përcaktohen nivelet e vendeve të punës së dhënësve - udhëheqës të shërbimeve publike:

- niveli A1 udhëheqës i shërbimit;
- niveli A2 koordinator i njësisë

Në kuadër të kategorisë B, përcaktohen nivelet e mëposhtme të vendeve të punës së dhënësve-profesionistë të shërbimeve publike:

- niveli B1 Bashkëpunëtor profesional i pavarur dhe

- niveli B2 bashkëpunëtor profesional

Për plotësimin e vendit të punës së dhënësit të shërbimeve publike, kandidati duhet të plotësojë këto kushte të përgjithshme:

- të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë së Veriut,

- në mënyrë aktive të përdorë gjuhën maqedonase,

- të jetë në moshë madhore,

- të ketë aftësi të përgjithshme shëndetësore për vendin e punës;

- me aktgjykim të formës së prerë të mos i jetë shqiptuar ndalesë të ushtrimit të profesionit, veprimtarisë ose detyrës;

Член 54

Вработувањето на давателите на јавни услуги во Центарот се врши согласно Законот за вработените во јавниот сектор, врз основа на годишен план за вработување.

Директорот на Центарот донесува одлука за потреба од вработување на даватели на јавни услуги, за пополнување на слободно работно место во Центарот, по претходно добиено писмено известување за обезбедени финансиски средства од Министерството за финансии.

Со одлуката од став 2 на овој член, се определува дали пополнувањето на слободното работно место во Центарот се врши преку вработување на лице по пат на објавување на јавен оглас, објавување на интерен оглас и мобилност преку распоредување или преземање согласно со одредбите од Законот за вработените во јавниот сектор.

Во Центарот, потребата од давател на јавни услуги се обезбедува со објавување на јавен оглас во најмалку два дневни весника од кои најмалку во по еден од весниците што се издаваат на македонски јазик и во весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

По исклучок од ставот 4 на овој член, во Центарот може да се пополни работно место преку склучување на договор за вработување на определено време согласно со Законот за вработените во јавниот сектор.

Во случаи кога пополнувањето на слободно работно место се врши по пат на објавување на интерен оглас, истиот се објавува на огласната табла на Центарот и на интернет страницата на Центарот. Постапката за унапредување има за цел да им овозможи на давателите на јавна услуга кариерно напредување.

При постапката за унапредување се почитува начелото за соодветна и правична застапеност. Постапката за унапредување може да започне откако

Përveç kushteve të përgjithshme nga paragrafi 4 i këtij neni, dhënësit e shërbimeve publike duhet t'i plotësojnë edhe kushtet e veçanta të përcaktuara me aktin për sistemimin e vendeve të punës së Qendrës.

Neni 54

Punësimi i ofruesve të shërbimeve publike në Qendër bëhet në përputhje me Ligjin për të Punësuarit në Sektorin Publik, në bazë të planit vjetor për punësim.

Drejtori i Qendrës sjell vendim për nevojën e punësimit të dhënësve të shërbimeve publike për të plotësuar vendin e lirë të punës në Qendrën. pas njoftimit me shkrim të marrë më parë për mjetet financiare të siguruara nga Ministria e Financave,

Me vendimin nga paragrafi 1 i këtij neni, përcaktohet nëse plotësimi i vendit të lirë të punës në Qendrën bëhet përmes punësimit të personit përmes publikimit të shpalljes publike, publikimit të shpalljes interne, dhe lëvizshmërisë përmes vendosjes ose marrjes në përputhje me dispozitat e Ligjit për të punësuarit në sektorin publik.

Në Qendrën, nevoja për dhënësin e shërbimeve publike sigurohet me shpalljen publike në më së paku dy gazeta ditore, prej të cilave së paku në njërin nga gazetata që botohen në gjuhën maqedonase dhe në gazetata e botuara në gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve që flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase.

Me përjashtim të paragrafit 3 të këtij neni, në Qendrën mund të plotësohet vendi i punës përmes lidhjes së kontratës për punë me kohë të caktuar në pajtim me Ligjin për të punësuarit në sektorin publik.

Në rastet kur plotësimi i një vendi të lirë bëhet nëpërmjet publikimit të shpalljes interne, i njëjti publikohet në tabelën e shpalljeve të Qendrës dhe në faqen e internetit të Qendrës. Procedura e avancimit synon t'u mundësojë dhënësve të shërbimeve publike të avancojnë karrierën e tyre.

Gjatë procedurës së avancimit respektohet parimi i përfaqësimi adekuat dhe të drejtë. Procedura e promovimit mund të fillojë pasi të jetë marrë njoftimi për mjetet e siguruara financiare.

Shpallja nga paragrafi 3 i këtij neni përmban të dhëna për vendin e punës që duhet të plotësohet dhe

ќе се добие известување за обезбедени финасиски средства.

Огласот од став 4 на овој член, содржи податоци за работното место кое треба да се пополни и за потребните услови кои треба да ги исполни давателот на јавната услуга согласно со овој закон и актот за внатрешна организација и систематизација на работните места на Центарот и рок за пријавување на интерниот оглас, кој не може да биде пократок од три работни дена од денот на неговото објавување. Рокот за пријавување не може да биде пократок од три, односно подолг од 10 дена од денот на неговото објавување.

На интерниот оглас може да се пријави давател на услуга вработен во Центарот, кој ги исполнува општите и посебните услови пропишани за соодветното ниво во овој закон и во актот на систематизација, како и:

- да е оценет со оцена „4“ или „5“ при последното оценување,

- да поминал најмалку две години на тековното работно место и

- да не му е изречена дисциплинска мерка во последната година пред објавувањето на интерниот оглас.

Кандидатите се пријавуваат на интерниот оглас со поднесување на пополнета пријава и докази за податоците содржани во пријавата и истата преку архивата ја доставуваат до организационата единица за управување со човечки ресурси или до лицето задолжено за управување со човечките ресурси.

Директорот на Центарот формира комисија за селекција за унапредување, составена од три члена од кои еден давател на јавна услуга од кои еден со исто или повисоко звање со давателот на јавна услуга за кое работно место е објавен интерниот оглас, еден вработен од организационата единица за управување со човечки ресурси или лицето кое ги врши работите со управување со човечки ресурси ако нема организациона единица. Претседателот на комисијата е од категоријата на раководен давател на јавна услуга во Центарот. Доколку нема раководно лице тогаш претседател на комисија е вработен со повисоко звање

për kushtet e nevojshme që duhet t'i plotësojë dhënësi i shërbimeve publike në përputhje me këtë ligj dhe aktin për organizimin e brendshëm dhe sistematizimin e vendeve të punës të Qendrës dhe afati i aplikimit të shpalljes së brendshme, i cili nuk mund të jetë më i shkurtër se tri ditë pune nga dita e publikimit të tij. Afati i regjistrimit nuk mund të jetë më i shkurtër se tre, gjegjësisht më i gjatë se 10 ditë nga dita e publikimit të tij.

Për shpalljen e brendshme mund të aplikojë dhënësi i shërbimit i punësuar në Qendrën, i cili plotëson kushtet e përgjithshme dhe të veçanta të përcaktuara për nivelin përkatës në këtë ligj dhe në aktin e sistemit, si dhe:

- të vlerësohet me notën "4" ose "5" gjatë vlerësimit të fundit,

- të ketë kaluar së paku dy vjet në vendin aktual të punës dhe

- të mos i është shqiptuar asnjë masë disiplinore në vitin e fundit para publikimit të shpalljes interne.

Kandidatët aplikojnë për shpalljen interne me parashtrimin e aplikimit të plotësuar dhe dëshmi të të dhënave që përmban aplikacioni dhe e dorëzojnë nëpërmjet arkivit e dorëzojnë deri te njësia organizative për menaxhimin me burimet njerëzore ose deri te personi përgjegjës për menaxhimin me burimet njerëzore.

Drejtori i Qendrës formon komision për përzgjedhjen e avancimit, i përbërë nga tre anëtarë, njëri prej të cilëve është dhënësi i shërbimit publik, njëri prej të cilëve ka titull të njëjtë ose më të lartë me dhënësin e shërbimit publik për të cilin vendi i punës është publikuar shpallja interne, njëri punonjës nga njësia e menaxhimit organizativ me burime njerëzore ose personi që kryen punën me menaxhimin e burimeve njerëzore nëse nuk ka njësi organizative. Kryetari i komisionit është nga kategoria e menaxherit të dhënësit të shërbimeve publike në Qendrën. Nëse nuk ka person udhëheqës, atëherë kryetari i komisionit është punonjës me titull më të lartë ose dhënësi i shërbimit publik për të cilin vendi i punës është publikuar shpallja interne.

Procedura pas shpalljes interne përbëhet nga dy faza: përzgjedhja administrative, e cila përbëhet

од давателот на јавна услуга за кое работно место е објавен интерниот оглас.

Постапката по интерниот оглас се содржи од две фази: административна селекција, која се состои од проверка на внесените податоци во пријавата и приложените докази во пријавата и интервју.

За кандидатите за кои при административната селекција ќе се утврди дека не ги исполнуваат условите утврдени во интерниот оглас, постапката на селекција завршува. За останатите кандидати во рок од пет работни дена по завршувањето на административната селекција комисијата спроведува интервју.

По завршената административна селекција и интервјуто, комисијата составува ранг листа и му го предлага прворангираниот кандидат на директорот. Во рок од три работни дена од добивање на предлогот директор е должен да донесе одлука за избор. Одлуката за избор, во рок од пет дена од денот на нејзиното донесување, се доставува до кандидатите и се објавува на интернет страницата на Центарот.

Директорот, во рок од три работни дена од завршената административна селекција и интервјуто, може да донесе одлука за невршење на избор и во истата е должен да ги наведе причините за нејзиното донесување. Против одлуката за избор или невршење на избор на давател на јавна услуга незадоволниот кандидат може да изјави жалба до Управниот одбор на Центарот, во рок од осум дена од денот на приемот на одлуката за избор, односно од денот на објавување на интернет страницата или огласната табла на одлука за невршење на избор.

Член 55

Директорот на Центарот, за вработување на даватели на јавни услуги по пат на јавен оглас, формира комисија за селекција за вработување, која е составена од претседател и два члена од редот на вработените даватели на јавни услуги и нивни заменици.

Комисијата за селекција за вработување се состои од еден раководен давател на јавна услуга и двајца даватели на јавна услуга од кои еден со исто или повисоко звање со давателот на јавна услуга за кое работно место е објавен јавниот оглас и еден член на

нë kontrollimin e të dhënave të futura në aplikim dhe dëshmit të bashkangjitura në aplikim dhe intervistë.

Për kandidatët të cilët gjatë përzgjedhjes administrative konstatohen se nuk plotësojnë kushtet e përcaktuara në shpalljen interne, procedura e përzgjedhjes përfundon. Për pjesën tjetër të kandidatëve, në afat prej pesë ditëve pune pas përfundimit të përzgjedhjes administrative, komisioni zbaton intervistën.

Pas përzgjedhjes administrative dhe intervistës, komisioni harton rang listën dhe i propozon kandidatin të parë të ranguar të drejtorit. Në afat prej tri ditëve pune nga marrja e propozimit, drejtori është i detyruar të sjell për përzgjedhjen. Vendimi i përzgjedhjes, në afat prej pesë ditëve nga dita e sjelljes së saj, u dorëzohet kandidatëve dhe publikohet në faqen e internetit të Qendrës.

Drejtori mund të sjell vendim për moskryerjen e përzgjedhjeve dhe në të është i detyruar t'i shënojë arsyet e miratimit të saj. Kundër vendimit për përzgjedhjen ose moskryerjen e dhënësit të shërbimit publik, kandidati i pakënaqur mund të paraqesë ankesë në Komisionin Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurën Administrative dhe në Procedurën e Punësimit në Shkallën e Dytë në afat prej tetë ditëve nga dita e marrjes së vendimit të përzgjedhjes, gjegjësisht nga dita e publikimit në faqen e internetit ose në tabelën e shpalljeve të vendimit për moskryerjen e zgjedhjeve.

Neni 55

Drejtori i Qendrës, për punësimin e ofruesve të shërbimeve publike përmes shpalljes publike formon komision për përzgjedhjen e punësimit, i cili përbëhet nga kryetari dhe dy anëtarë nga radhët e punonjësve të dhënësve të shërbimeve publike dhe zëvendësit e tyre.

Komisioni i përzgjedhjes së punësimit përbëhet nga një dhënës të shërbimit publik udhëheqës dhe dy dhënës të shërbimeve publike, njëri prej të cilëve ka titull të njëjtë ose më të lartë me dhënësin e shërbimit publik për të cilin është publikuar shpallja publike dhe një anëtar i komisionit është personi i punësuar në

комисијата е лице вработено во организационата единица за управување со човечки ресурси или лицето кое ги врши работите со управување со човечки ресурси ако нема организациона единица.

Постапката по јавниот оглас се содржи од две фази: административна селекција, која се состои од проверка на внесените податоци во пријавата и приложените докази во пријавата и интервју.

За кандидатите за кои при административната селекција ќе се утврди дека не ги исполнуваат условите утврдени во јавниот оглас, постапката на селекција завршува. За останатите кандидати во рок од пет дена по завршувањето на административната селекција комисијата спроведува интервју.

По завршената административна селекција и интервјуто, комисијата составува ранг листа која во рок од пет дена му ја доставува на директорот и му го предлага прворангираниот кандидат на директорот.

При составувањето на ранг-листата комисијата за селекција ги применува одредбите од Законот за вработените во јавниот сектор за вработувањата на кандидати со припадност на заедницата согласно со годишниот план на институцијата.

Директорот донесува одлука за вршење избор или неизбор на кандидат, во рок од осум дена по приемот на ранг-листата од комисијата за селекција, која се објавува на огласната табла на установата и на интернет страницата на Центарот.

Одлуката за избор или неизбор на кандидати се доставува до кандидатите кои ја поминале административната селекција, во рок од пет дена од денот на нејзиното донесување.

Против одлуката незадоволните кандидати, може да изјават жалба до Управниот одбор на Центарот, во рок од 15 дена од денот на нејзиниот прием. По конечноста на одлуката за избор на кандидат, директорот склучува договор за вработување со избраниот кандидат.

нјесинë организативе пëр менаххимин е буримеве нјерëзоре осе personи që kryen detyrat e менаххимит тë буримеве нјерëзоре нëсе нук ка нјеси организативе.

Procedura pas shpalljes publike përbëhet nga dy faza: përzgjedhja administrative, e cila përbëhet në kontrollimin e të dhënave të futura në aplikim dhe dëshmime të bashkangjitura në aplikim dhe intervistë.

Për kandidatët të cilët gjatë përzgjedhjes administrative do të konstatohet se nuk i plotësojnë kushtet e përcaktuara në shpalljen publike, procedura e përzgjedhjes përfundon. Për pjesën tjetër të kandidatëve, në afat prej pesë ditëve nga përfundimi i përzgjedhjes administrative, komisioni zbaton intervistën.

Pas përfundimit të përzgjedhjes administrative dhe intervistës, komisioni harton rang listën e cilanë afat prej 5 ditëve ia dorëzon drejtorit dhe i propozon kandidatin e renditur të parë të drejtorit.

Me rastin e hartimit të rang listës, komisioni i përzgjedhës zbaton dispozitat e Ligjit për punonjësit e sektorit publik për punësimin e kandidatëve që i përkasin bashkësisë në përputhje me planin vjetor të institucionit.

Drejtori sjell vendim për kryerjen e përzgjedhjes ose jopërzgjedhjes të kandidatit, në afat prej tetë ditëve nga pranimi i rang listës nga komisioni përzgjedhës, e cila publikohet në tabelën e shpalljeve të institucionit dhe në faqen e internetit të Qendrës.

Vendimi për përzgjedhjen ose mospërzgjedhjen e kandidatëve u dërgohet kandidatëve që kanë kaluar përzgjedhjen administrative, në afat prej pesë ditëve nga dita e sjelljes së saj,

Kandidatët e pakënaqur kundër vendimit mund të paraqesin ankesëderi te Qendra e Drejtuese e Bordit , në afat prej 15 ditëve nga dita e pranimit të saj Pas përfundimit të vendimit për përzgjedhjen e kandidatit, drejtori lidh kontratën e punës me kandidatin e përzgjedhur.

Член 56

Давателите на јавни услуги, задолжително се оценуваат еднаш годишно, и тоа најдоцна до 1 декември за тековната година.

Оценувањето на давателот на јавни услуги го врши непосредно претпоставен раководител, а во случај кога нема непосреден раководител, директорот на Центарот (во натамошниот текст: оценувач).

Оценувачот со оценка 1, 2, 3, 4 или 5 ја оценува работата на давателот на јавни услуги во однос на квалитетот, ефективноста и ефикасноста на работењето, почитувањето на роковите и нивото на исполнување на утврдените работни цели и задачи, нивото на вклученост и посветеност на работата, придонесот во реализацијата на програмата за работа на Центарот, реализацијата на индивидуалниот план за стручно усовршување и однесувањето на давателот на јавни услуги, а го зема предвид и извештајот од полугодишното интервју.

Годишната оценка на давателот на јавни услуги се добива врз основа на оценката на оценувачот, со тежински фактор од 60%, како и од просечната оценка од двајца други даватели на јавни услуги во Центарот со кои оценуваниот непосредно работи (во натамошниот текст: други оценувачи), со тежински фактор од 40%.

Другите оценувачи ги бира давателот на јавни услуги во договор со неговиот оценувач и истите со оценки 1, 2, 3, 4 или 5 ги оценуваат општите работни компетенции на давателот на јавни услуги и предлагаат начини на подобрување на работата на давателот на јавни услуги.

Оценувачите од ставот 5 на овој член, се должни на пропишан образец во координација со директорот Центарот, да ги оценат давателите на јавни услуги и најдоцна до 1 ноември да му ги достават обрасците за оценување.

За спроведување на оценувањето од страна на други оценувачи, директорот на Центарот, најдоцна до 1 октомври е должен да донесе решение во кое ќе го назначи времето и местото на спроведување на оценувањето и ќе формира комисија за спроведување на оценувањето.

По завршувањето на оценувањето, копија од образецот за оценување, освен делот кој се однесува на поединечните оценки на другите оценувачи, се доставува и до давателот на јавни услуги.

Против оценката на ефектот, незадоволниот давател на јавни услуги има право да поднесе жалба до Управниот одбор на Центарот, во рок од осум дена по приемот на копијата на образецот за оценување.

Neni 56

Ofruesit e shërbimeve publike duhet të vlerësohen një herë në vit, dhe atë deri më datë 1 dhjetor për vitin aktual.

Vlerësimi i ofruesit të shërbimit publik kryhet nga udhëheqësi epror i drejtpërdrejtë dhe në rast se nuk ka udhëheqës të drejtpërdrejtë drejtori i Qendrës (në tekstin e mëtejme: vlerësues).

Vlerësuesi me nota 1, 2, 3, 4 ose 5 vlerëson punën e ofruesit të shërbimit publik për sa i përket cilësisë, efektivitetit dhe efikasitetit të punës, respektimit të afateve dhe nivelit të plotësimit të qëllimeve të përcaktuara të punës dhe detyrat, nivelin e përfshirjes dhe angazhimit të punës, kontributin në zbatimin e programit të punës së Qendrës, zbatimin e planit individual për zhvillim profesional dhe sjelljen e ofruesit të shërbimit publik, si dhe merr parasysh raportin. nga intervista gjashtëmujore.

Vlerësimi vjetor i ofruesit të shërbimit publik merret në bazë të vlerësimit të vlerësuesit, me koeficient peshimi 60%, si dhe nga nota mesatare e dy ofruesve të tjerë të shërbimeve publike në Qendër me të cilët vlerësuesi punon drejtpërdrejt (në tekstin e mëtejme: vlerësues të tjerë), me faktor peshimi prej 40%.

Vlerësuesit e tjerë zgjidhen nga ofruesi i shërbimit publik në marrëveshje me vlerësuesin e tij dhe të njëjtët me notat 1, 2, 3, 4 ose 5 vlerësojnë kompetencat e përgjithshme të punës së ofruesit të shërbimit publik. dhe propozojnë mënyra për përmirësimin e punës së ofruesit të shërbimeve publike.

Për zbatimin e vlerësimit nga vlerësuesit e tjerë, drejtori i Qendrës, më së voni deri më 1 tetor, është i obliguar të marrë vendim me të cilin do të caktojë kohën dhe vendin e zbatimit të vlerësimit dhe të formojë komision për zbatimin e vlerësimit.

Pas përfundimit të vlerësimit, përveç pjesës që i referohet vlerësimeve individuale të vlerësuesve të tjerë i dorëzohet kopje e formularit të vlerësimit, edhe ofruesit të shërbimit publik.

Kundër vlerësimit të efektit, ofruesi i pakënaqur i shërbimit publik ka të drejtë të ankohet deri te Qendra Drejtuese e Bordit, në afat prej tetë ditësh nga marrja e kopjes së formularit të vlerësimit.

Mënyra e realizimit të intervistës gjashtëmujore dhe vlerësimi i ofruesve të shërbimeve publike në qendër, si dhe formulari i raportit për intervistën

Начинот на спроведување на полугодишното интервју и оценувањето на давателите на јавни услуги во Центарот, како и образецот на извештајот за полугодишното интервју и образецот за оценување, ги пропишува министерот, на предлог на Центарот.

Член 57

Давател на јавни услуги кој во текот на годината за која се врши оценувањето, бил отсутен од работа подолго од шест месеци (боледување, неплатено отсуство и друго), како и давателот на јавни услуги кој за првпат се вработил во Центарот и работел пократко од шест месеци во периодот за кој се врши оценувањето, нема да биде оценуван.

Оценувањето на давателот на јавни услуги, кој во текот на годината за која се врши оценувањето, преку постапка на мобилност се распоредени, односно преземени на друго работно место, го врши новиот оценувач, врз основа на писмен извештај од претходниот оценувач.

Доколку оценувачот во текот на годината за која се врши оценувањето, го промени работното место, или му престане работниот однос, оценувањето на давателот на јавни услуги со кои раководел, го врши новиот оценувач, врз основа на писмен извештај од претходниот оценувач.

Член 58

Платата на давателите на јавни услуги од членот 52 став 2 од овој закон, се состои од следниве компоненти:

- основна компонента и
- исклучителна компонента.

Основната компонента на плата ја сочинуваат:

- минимална плата,
- дел на плата за степен на образование,
- дел на плата за ниво и
- дел на плата за стаж.

Минималната плата од став 2 на овој член, е онаа која министерот за труд и социјална работа ја објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија.

Делот на плата за степенот на образование кој е законски минимум за соодветното ниво на работно место се вреднува на следниот начин:

- Ниво на квалификации VI А, 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен –56 бодови и
- Ниво на квалификации VI Б или 180 кредити според ЕКТС – 31 бодови.

гјаштѐмужоре dhe formulari i vlerësimit, përcaktohen nga ministri, me propozimin e Qendrës.

Neni 57

Ofruesi i shërbimeve publike i cili gjatë vitit për të cilin bëhet vlerësimi ka munguar në punë për më shumë se gjashtë muaj (sëmundje, pushim pa pagesë etj.) si dhe ofruesi i shërbimit publik që u punësua për herë të parë në Qendër dhe ka punuar për më pak se gjashtë muaj gjatë periudhës për të cilën kryhet vlerësimi, nuk do të vlerësohet.

Vlerësimi i ofruesit të shërbimit publik, i cili gjatë vitit për të cilin është kryer vlerësimi, përmes procedurës së mobilitetit përcaktohen gjegjësishtë, të ndërmarrë në vend tjetër të punës, kryhet nga vlerësuesi i ri, në bazë të raportit me shkrim nga vlerësuesi i mëparshëm.

Nëse vlerësuesi gjatë vitit për të cilin bëhet vlerësimi ndryshon vendin e punës ose i përfundon marrëdhënia e punës, vlerësimin e ofruesit të shërbimeve publike me të cilin ai udhëhiqte, kryhet nga vlerësuesi i ri, në bazë të raportit me shkrim nga vlerësuesi i mëparshëm.

Neni 58

Pagesa e dhënësve të shërbimeve publike nga neni 52 paragrafit 2 i këtij ligji përbëhet nga këto përbërës:

- komponenti bazë dhe
- komponent i jashtëzakonshëm.

Komponentin bazë të pagës e përbëjnë:

- paga minimale,
- një pjesë e pagës për shkallën e arsimit,
- pjesë e pagës për nivelin dhe
- pjesë e pagës për stazh.

Paga minimale nga paragrafi 2 i këtij neni është ajo që Ministri i Punës dhe Politikës Sociale e publikon në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Pjesën e pagës për shkallën e arsimit që është minimumi ligjor për nivelin përkatës të vendit të punës vlerësohet në këtë mënyrë:

- Niveli i kualifikimit VI А, 240 kredi EKTS ose shkalla e përfunduar VII/1 – 56 pikë dhe
- Niveli i kualifikimit VI В ose 180 kredi sipas EKTS – 31 pikë.

Делот на плата за нивото на кое е распореден давателот на јавна услуга се вреднува на следниов начин:

- ниво А1 -323 бодови;
- ниво А2 - 172 бодови;
- ниво Б1 - 106 бодови и
- ниво Б2 - 25 бодови.

Делот на плата за работниот стаж на административниот службеник се вреднува во износ од 0,5% од збирот на минималната плата, делот на плата за степен на образование и делот на плата за ниво, за секоја навршена година работен стаж, а најмногу до 20%.

Вредноста на бодот за пресметување на платите на давателите на јавни услуги од членот 52 став 2 од овој закон, се утврдува секоја година со одлука на Владата на Република Северна Македонија на предлог на министерот за образование и наука, која се донесува во рок од десет дена од денот на донесувањето на Буџетот на Република Македонија, а во рамките на предвидениот буџет на Центарот.

Член 59

Давателот на јавна услуга од членот 52 став 2 од овој закон, има право на додаток на плата за:

- работа за време на неделен одмор;
- работа за време на празници утврдени со закон и
- работа подолго од полното работно време.

Додатоците на плата од ставот 1 алинеи 1 и 2 на овој член, треба да бидат предвидени во актот за систематизација на работните места во институцијата.

Додатокот на плата за ноќна работа по час се вреднува во износ од 35% од износот на основната плата по час.

Додатокот на плата за работа во смени по час се вреднува во износ од 5% од износот на основната плата пресметана по час.

Давателот на јавна услуга од членот 52 став 2 од овој закон, кој бил ангажиран да работи согласно со условите од ставот 1 алинеи 3, 4, и 5 на овој член, има право на толку слободни часови, односно денови колку што бил ангажиран за работа надвор од редовното работно време.

Слободните часови, односно денови од тековниот месец давателот на јавна услуга ги користи до крајот на наредниот месец, по месецот во кој бил ангажиран.

Пjesа e pagës për nivelin në të cilin është caktuar dhënësi i shërbimit publik vlerësohet në mënyrën si vijon:

- niveli A1 -323 pikë;
- niveli A2 - 172 pikë;
- niveli B1 - 106 pikë dhe
- niveli B2 - 25 pikë.

Pjesën e pagës për stazhin e punës të nëpunësit administrativ vlerësohet në shumë prej 0.5% të shumës së pagës minimale, pjesa e pagës për shkallën e arsimimit dhe pjesa e pagës për nivelin, për çdo vit të kryer përvojë pune, ndërsa më së shumti 20%.

Vlera e pikës për llogaritjen e pagave të dhënësve të shërbimeve publike nga neni 52 paragrafi 2 i këtij ligji përcaktohet çdo vit me vendim të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut me propozim të Ministrit të Arsimit dhe Shkencës, e cila sjellet në afat prej dhjetë ditëve nga data e sjelljes së Buxhetit të Republikës së Maqedonisë, në kuadër të buxhetit të paraparë të Qendrës.

Neni 59

Dhënësi i shërbimeve publike nga neni 52 paragrafit 2 i këtij ligji ka të drejtë në shtesë në pagë për:

- punë gjatë pushimit javor;
- punë gjatë festave të përcaktuara me ligj dhe
- punë shtesë më gjatë se orari i plotë i punës.

Shtesat e pagave nga paragrafi 1, alinea 1 dhe 2 i këtij neni duhet të parashikohen në aktin për sistemimin e vendeve të punës në institucion.

Shtesa e pagës për orë të natës vlerësohet në shumë prej 35% të shumës së pagës bazë për orë.

Shtesa e pagës për punë me ndrime në orë vlerësohet në shumë prej 5% të shumës së pagës bazë të llogaritур në orë.

Dhënësi i shërbimeve publike nga neni 52 paragrafi 2 i këtij ligji, i cili është angazhuar të punojë në përputhje me kushtet e paragrafit 1, alinea 3, 4 dhe 5 të këtij neni, ka të drejtë në aq orë të lira, gjegjësisht ditë aq sa është angazhuar për punë jashtë orarit të rregullt të punës.

6 Orët e lira, gjegjësisht ditët nga muaji aktual dhënësi i shërbimit publik deri në fund të muajit të ardhshëm, pas muajit në të cilin është angazhuar.

7 Nëse dhënësit të shërbimeve publike nuk i sigurohet shfrytëzimi i orëve të lira gjegjësisht në përputhje me paragrafin 6 të këtij neni i paguhet

Доколку на давателот на јавна услуга не му се обезбеди користење на слободни часови односно денови согласно со ставот 6 на овој член, му се исплатува додаток на плата во износ од 35% од износот на основната плата, пресметана по час.

Додатоците на плата од ставот 1 на овој член, не се исклучуваат.

Давателот на јавна услуга од членот 52 став 2 од овој закон, има право на надоместоци на плата и други надоместоци согласно со овој закон и општите прописи за работни односи, и тоа за:

- патни, дневни и други трошоци за службени патувања во странство,
- трошоци за службени патувања во земјата,
- трошоци за одвоен живот од семејството,
- селидбени трошоци,
- трошоци за работа на терен,
- трошоци за погреб во случај на смрт на давател на јавна услуга или член на негово потесно семејство (брачниот другар и децата родени во брак или надвор од брак, посиноците, посвоените деца и децата земени на издржување),
- штета при елементарни непогоди

и

- трошок при подолго боледување на давател на јавна услуга.

Висината на надоместоците од ставот 1 на овој член, се утврдуваат со Законот за извршување на Буџетот на Република Северна Македонија.

Финансирање на работата на Центарот Член 60

Средставата за остварување на дејноста на Центарот се обезбедуваат од Буџетот на Република Северна Македонија и од сопствени приходи од извршените услуги, како и од легати, подароци и донации.

VIII. НАДЗОР

Член 61

Надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши Министерството.

Инспекциски надзор и надзор над квалитетот на работата на понудувачите на услугите за образование

штесè në pagë në shumë prej 35% të shumës së pagës bazë, e llogaritur në orë.

Shtesat e pagës nga paragrafi 1 i këtij neni nuk përjashtohen.

Dhënësi i shërbimeve publike nga neni 52 paragrafi 2 i këtij ligji ka të drejtë në kompensim të pagës dhe kompensim tjetër në pajtim me këtë ligj dhe rregulloret e përgjithshme për marrëdhëniet e punës, dhe atë për:

- shpenzimet e udhëtimit, ditore dhe të tjera për udhëtime zyrtare jashtë vendit,
- shpenzimet për udhëtime zyrtare në vend,
- shpenzimet për jetesë të ndarë nga familja,
- shpenzimet e shpërnguljes,
- shpenzimet për punën në terren,
- shpenzimet e varrimit në rast të vdekjes së dhënësit të shërbimit publik ose të anëtarit të familjes së tij të ngushtë (bashkëshorti dhe fëmijët e lindur në martesë ose jashtë martesë, fëmijët e thjeshtë, fëmijët e adoptuar dhe fëmijët e marrë për kujdes),
- dëmtimet gjatë fatkeqësive natyrore dhe
- shpenzime gjatë pushimit mjekësor të dhënësit të shërbimit publik.

Lartësia e kompensimeve nga paragrafi 1 i këtij neni përcaktohet me Ligjin për realizimin e buxhetit të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Financimi i punës në Qendrën

Neni 60

Mjetet për realizimin e veprimtarisë së Qendrës sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe nga të hyrat vetanake nga shërbimet e realizuara, si dhe nga trashigimi, dhurata dhe donacionet.

VIII. MBIKËQYRJA

Neni 61

Mbikëqyrja mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji dhe rregulloret e sjellura në bazë të këtij ligji e kryen Ministria.

Mbikëqyrjen inspektuese dhe mbikëqyrjen e cilësisë së punës së ofertuesve të shërbimeve të arsimit të të rriturve dhe ofertuesve të shërbimeve të validimit e kryen Inspektorati Shtetëror i Arsimit.

на возрастните и на понудувачите на услуги за валидација врши Државниот просветен инспекторат.

Стручен надзор над работата на понудувачите на услугите за образование на возрастните и на понудувачите на услуги за валидација врши Центарот.

Постапката на надзорот од ставот 2 на овој член, се покренува и води според одредбите од овој закон и Законот за инспекциски надзор.

Член 62

Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор државниот просветен инспектор утврди недостатоци, со решение изрекува опомена и определува рок во кој установата, односно институцијата за образование на возрастните е должна да ги отстрани неправилностите и недостатоците, утврдени со записник.

IX. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 63

Глоба во износ од 150 до 250 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на одговорното лице во установата, односно институцијата за образование на возрастните, ако:

- води евиденција и документација спротивно на одредбите од овој закон (член 21) и
- не достави податоци предвидени во членот 22 од овој закон.

Глоба во износ од 250 до 350 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на одговорното лице на установата, односно институцијата за образование на возрастните, ако:

- не склучи договор со учесникот во образование на возрастните (член 9) и
- на учесникот му наплати трошоци, а истите се обезбедени од јавни средства.

Глоба во износ од 350 до 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на одговорното лице на установата, односно институцијата за образование на возрастните, ако:

- издаде сертификат за реализирана посебна програма за учесници (член 20 став 1 од овој закон) пред донесувањето на решение за исполнетоста во однос на просторот, опремата и соодветен кадар (член 17) и

Mbikëqyrjen profesionale mbi punën e ofertuesve të shërbimeve të arsimit të të rriturve dhe ofertuesve të shërbimeve të validimit e kryen Qendra.

Procedura e mbikëqyrjes nga paragrafi 2 i këtij neni inicohet dhe zhvillohet sipas dispozitave të këtij ligji dhe Ligjit për Mbikëqyrjen Inspektuese

Neni 62

Nëse, gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese inspektorati shtetëror i Arsimit konstatoi mangësi, me aktvendim shqipton vërejtje dhe përcakton afat në të cilën institucioni i Arsimit të të rriturve është i detyruar t'i heqë padrejtësitë dhe mangësitë e përcaktuara me procesverbal.

IX .SHKELJET E DISPOZITAVE

Neni 63

Gjobë në shumë prej 150 deri në 250 euro në kundërvlerë të denarit do t'i shqiptohet për shkelje personit përgjegjës në institucionin, përkatësisht në institucionin e arsimit të të rriturve nëse:

- mban evidencë dhe dokumentacion në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji (neni 21) dhe
- nuk ka dorëzuar të dhënat e parashikuara në nenin 22 të këtij ligji.

Gjobë në shumë prej 250 deri në 350 euro në kundërvlerë të denarit do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit përgjegjës të institucionit, gjegjësisht institucionit për arsimit të të rriturve, nëse:

- nuk ka lidh kontratë me pjesëmarrësin në Arsimin e të rriturve (neni 9) dhe
- pjesëmarrësit i pagoi shpenzimet, ndërsa të njëjtat janë të siguruara nga mjetet publike.

Gjobë në shumë prej 350 deri në 500 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit përgjegjës të entit, gjegjësisht institucionit për arsimin e të rriturve, nëse:

- lëshon certifikatë për realizimin e programit të posaçëm për pjesëmarrës (neni 20 paragrafi 1 i këtij ligji) para sjelljes së aktvendimit për plotësimin në

- доделените јавни средства на конкурс ги троши ненаменски.

Глоба во износ од 25 до 50 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластеното службено лице од Центарот кое ја води постапката, ако:

- не одлучи по барањето во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето (член 15 став 3 од овој закон)

- не одлучи по барањето во рок од 60 дена од денот на приемот на барањето (член 17 став 9 од овој закон).

Член 64

За прекршоците утврдени во член 63 од овој закон, државниот просветен инспектор е должен на сторителот на прекршокот да му издаде прекршочен платен налог, согласно Законот за прекршоците.

Доколку сторителот го прими прекршочниот платен налог, истиот треба да го потпише. Примањето на прекршочниот платен налог од сторителот на прекршокот се забележува во записник.

Во записникот од став 2 на овој член, се утврдува начинот на кој ќе се отстранат штетните последици од прекршокот, како и начинот на надминување на последиците од сторениот прекршок.

Државниот просветен инспектор е должен да води евиденција за издадените прекршочни платни налози и за исходот од покренатите постапки.

Во евиденцијата од ставот 4 на овој член, се собираат, обработуваат и чуваат следните податоци: име и презиме, односно назив на сторителот на прекршокот, живеалиште, односно престојувалиште, вид на прекршокот, број на прекршочниот платен налог кој му се издава и исходот на постапката.

Личните податоци од ставот 5 на овој член, се чуваат пет години од денот на внесување во евиденцијата, согласно прописите од областа на Законот за заштита на личните податоци.

Формата и содржината на прекршочниот платен налог ги пропишува министерот.

lidhje me hapësirën, pajisjen dhe kuadrin adekuat (neni 17) dhe

- mjetet publike të ndara në konkurs i shpenzon në mënyrë të paqëllimshme.

Gjobë në shumë prej 25 deri në 50 euro në kundërvlerë në denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit zyrtar të autorizuar nga Qendra që e udhëheq procedurën nëse:

- nuk ka vendosur për kërkesën në afat prej 30 ditësh nga dita e pranimi të kërkesës (neni 15 paragrafi 3 i këtij ligji)

- nuk ka vendosur për kërkesën në afat prej 60 ditësh nga dita e pranimi të kërkesës (neni 17 paragrafi 9 i këtij ligji).

Neni 64

Për shkeljet e përcaktuara në nenin 56 të këtij ligji, inspektori shtetëror i arsimit është i obliguar që kryesit të kundërvajtjes së veprës t'i lëshojë urdhërpagesë penale në pajtim me Ligjin për kundërvajtje.

Nëse kryesi e pranon urdhërpagesën penale, i njejti duhet ta nënshkruajë atë. Pranimi i urdhërpagesës penale nga kryerësi i kundërvajtjes shënohet në procesverbal.

Në procesverbalin nga paragrafi 2 i këtij neni, përcaktohet mënyra në të cilën do të mënjanohen pasojat e dëmshme të kundërvajtjes, si dhe mënyra e tejkalimit të pasojave të kundërvajtjes së kryer.

Inspektorati Shtetëror i Arsimit është i obliguar të mbajë evidencë për urdhërpagesat e lëshuara për kundërvajtje dhe për rezultatit e procedurave të ngritura.

Në evidencën nga paragrafi 4 i këtij neni mblidhen, përpunohen dhe ruhen këto të dhëna: emri dhe mbiemri, gjegjësisht titulli i kryerësit të kundërvajtjes, vendbanimi, gjegjësisht vendndodhja, selia lloji i kundërvajtjes, numri i urdhërpagesës së kundërvajtjes që i lëshohet edhe rezultati i procedurës.

Të dhënat personale nga paragrafi 5 i këtij neni mbahen pesë vjet nga dita e futjes në evidencë, në pajtim me dispozitat nga fusha e Ligjit për mbrojtjen e të dhënave personale.

Formën dhe përmbajtjen e urdhërpagesës kundërvajtëse i përcakton ministri.

Член 65

За прекршоците утврдени со овој закон прекршочна постапка води и прекршочни санкции изрекува надлежен суд.

X. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 66

Со денот на влегувањето во сила на овој закон, Центарот продолжува со работа согласно одредбите од овој закон.

Член 67

Директорот на Центарот избран до денот на влегувањето во сила на овој закон, продолжува да ги врши работите утврдени со овој закон до истекот на времето за кое е избран.

Член 68

Претседателот и членовите на Управниот одбор на Центарот именувани до денот на влегувањето во сила на овој закон, продолжуваат да ги вршат работите утврдени со овој закон до истекот на времето за кое се именувани.

Член 69

Претседателот и членовите на Советот за образование на возрасните именувани до денот на влегувањето во сила на овој закон, продолжуваат да ги вршат работите утврдени со овој закон до истекот на времето за кое се именувани.

Член 70

Установите, односно институциите во кои се реализира образование на возрасните, во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе ја усогласат својата организација, работа, статутите и други општи акти со одредбите од овој закон.

Член 71

Подзаконските акти предвидени со овој закон, ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Neni 65

Për kundërvajtjet e përcaktuara me këtë ligj, procedurë për kundërvajte mban edhe sanksionet kundërvajtëse i shqipton gjykata kompetente.

X. DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 66

Me ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, Qendra vazhdon me punë në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

Neni 67

Drejtori i Qendrës i zgjedhur deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, vazhdon t'i kryejë detyrat e përcaktuara me këtë ligj deri në skadimin e kohës për të cilën është zgjedhur.

Neni 68

Kryetari dhe anëtarët e Bordit Drejtues të Qendrës të emëruar deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, vazhdojnë t'i kryejnë detyrat e përcaktuara me këtë ligj deri në skadimin e kohës për të cilën janë emëruar.

Neni 69

Kryetari dhe anëtarët e këshillit për arsimin e të rriturve të emëruar derin në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, vazhdojnë t'i kryejnë punët e përcaktuara me këtë ligj deri në skadimin e kohës për të cilën janë emëruar.

Neni 70

Entet, përkatësisht institucionet në të cilat realizohet arsimimi i të rriturve, në afat prej një viti nga data e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të harmonizojnë organizimin, punën, statutet dhe aktet e tjera të përgjithshme me dispozitat e këtij ligji.

Neni 71

Aktet nënligjore të parashikuara me këtë ligj do të sjellen në afat prej gjashtë muajve nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Член 72

Верификуваните посебни програми за образование на возрасните продолжуваат да важат за периодот за кој се верификувани согласно Законот за образование на возрасните („Службен весник на Република Македонија“ бр. 7/08, 17/11, 51/11, 74/12, 41/14, 144/14, 146/15, 30/16 и 64/18).

Член 73

Започнатите постапки за верификација на посебните програми за образование на возрасните и започнатите постапки за верификација на установите и институциите за образование на возрасните до денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе завршат согласно Законот за образование на возрасните („Службен весник на Република Македонија“ бр. 7/08, 17/11, 51/11, 74/12, 41/14, 144/14, 146/15, 30/16 и 64/18).

Постапките за верификација на установите и институциите за образование на возрасните, кои ќе започнат по денот на влегувањето на сила на овој закон, а пред донесување на подзаконскиот акт од членот 17 став 8 од овој закон, но не подоцна од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе се водат согласно Законот за образование на возрасните („Службен весник на Република Македонија“ бр. 7/08, 17/11, 51/11, 74/12, 41/14, 144/14, 146/15, 30/16 и 64/18).

Член 74

Одредбите од глава IV од овој закон, кои се однесуваат на постапката за валидација која води до стекнување со стручна квалификација, ќе отпочнат да се применуваат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Одредбите од глава IV од овој закон, кои се однесуваат на постапката за валидација која води до стекнување на квалификација на ниво на образование (образовна квалификација), ќе отпочнат да се применуваат во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Neni 72

Programet e posaçme të verifikuara për arsimin e të rriturve vazhdojnë të vlejнe për periudhën për të cilën janë verifikuar sipas Ligjit për arsimin e të rriturve (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 7/08, 17/11, 51/11, 74/12, 41/ 14, 144/14, 146/15, 30/16 dhe 64/18).

Neni 73

Procedurat e filluara për verifikim të programeve të posaçme për arsimin e të rriturve dhe procedurat për verifikimin e enteve dhe institucioneve për arsimin e të rriturve deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji do të përfundojnë në pajtim me Ligjin për Arsimin e të Rriturve. (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr.7/08, 17/11, 51/11, 74/12, 41/14, 144/14, 146/15, 30/16 dhe 64/18).

Procedurat për verifikim të enteve dhe institucioneve për Arsimin e të rriturve, të cilat do të fillojnë pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, ndërsa para sjelljes së akteve nënligjore nga neni 17 paragrafi 6 i këtij ligji, por jo më vonë se gjashtë muaj nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të udhëhiqen në pajtim me Ligjin për Arsimin e të Rriturve (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 7/08, 17/11, 51/11, 74/12, 41/14, 144/14, 146/15, 30/16 dhe 64/18).

Neni 74

Dispozitat e kapitullit IV të këtij ligji me titull “Validimi i të mësuarit joformal dhe informal”, të cilat i referohen procedurës së validimit që çon në fitimin e kualifikimit profesional, do të fillojnë të zbatohen në afat prej gjashtë muajve nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji,

Dispozitat e kapitullit IV të këtij ligji me titull “Validimi i të mësuarit joformal dhe informal”, të cilat i referohen procedurës së validimit që çon në fitimin e kualifikimit të nivelit arsimor, do të fillojnë të zbatohen në afat prej dymbëdhjetë muajve nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Член 75

Со денот на влегувањето во сила на овој закон, престанува да важи Законот за образование на возрасните („Службен весник на Република Македонија“ бр. 7/08, 17/11, 51/11, 74/12, 41/14, 144/14, 146/15, 30/16 и 64/18).

Член 76

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Neni 75

Me hyrjen në fuqi të këtij ligji, Ligji për Arsimin e të Rriturve mbaron të vlen Ligji për Arsimin e të Rriturve (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 7/08, 17/11, 51/11, 74/12, 41/14, 144/ 14 , 146/15, 30/16 dhe 64/18).

Neni 76

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e shpalljes në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut”.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ-ЗАКОНОТ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ НА ВОЗРАСНИТЕ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ НА ЗАКОНОТ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ НА ВОЗРАСНИТЕ

Предлог Законот за образование на возрасните содржи 69 члена.

Со овој закон се уредуваат организирањето, структурата, финансирањето и управувањето на системот на образование на возрасните.

Образование на возрасните е дел од единствениот систем на образованието во Република Северна Македонија.

Во поглавје I се уредуваат видовите на образование на возрасните (формално, неформално и информално учење на возрасните), како и целите и задачите на образованието на возрасните и кои јавни и приватни установи можат да вршат образование на возрасни.

Во поглавје II се уредува советот за образование на возрасните и надлежности кои произлегуваат од него, како и надлежности на единиците на локална самоуправа во областа на образованието на возрасните.

Во поглавје III се уредува организирањето на понудувачите на услугите за образование на возрасните, односно правата и обврските на понудувачите на услугите за образование на возрасните, склучување на договори меѓу установата и институцијата, по кои програми се стекнува образование за основно и средно образование. Во ова поглавје се уредува и верификацијата на посебни програми за образование на возрасните, како и верификација на установите и институциите за образование на возрасните која ќе ја врши Центарот, понатака испитите кои се спроведуваат на крајот на образованието на возрасните и добивање на сертификат. Средствата за оваа активност ќе се обезбедат во рамки на самофинансирачката сметка на Центарот. Буџетот за самофинансирачки активности на Центарот изнесува 1.500.000,00 денари. Трошоците за овие активности се обезбедуваат од понудувачите на услуги.

АРСЫЕТИМИ I ПРОПОЗИМ-ЛИГЈИ ПЕР АРСИМИН Е ТЕР РРИТУРВЕ

I. ШПЈЕГИМИ I ПЕРМБАЈТЈЕС СЕР ДИСПОЗИТАВЕ ТЕР ПРОПОЗИМ- ЛИГЈИ ПЕР АРСИМИН Е ТЕР РРИТУРВЕ

Propozim-Ligji për Arsimin e të Rriturve përmban 69 nene.

Me këtë ligj rregullohen, struktura, financimi dhe menaxhimi i sistemit të Arsimit të të Rriturve.

Arsimi i të rriturve është pjesë e vetme e sistemit të Arsimit në Republikën Maqedonisë së Veriut.

Në kapitullin I rregullohen llojet e Arsimit të të rriturve (të mësuarit formal, joformal dhe informal për të rriturit), si dhe qëllimet dhe detyrat e Arsimit të të rriturve dhe cilat institucione publike dhe private mund të kryejnë arsimin e të rriturve.

Në kapitullin II rregullohen këshilli për Arsimin e të rriturve dhe përgjegjësitë që rrjedhin prej tij, si dhe përgjegjësitë e njërive të vetëqeverisjes lokale në fushën e arsimit të të rriturve.

Në kapitullin III rregullohet organizimi i ofertuesve të shërbimeve të Arsimit të të rriturve, gjegjësisht të drejtat dhe detyrimet e ofertuesve të shërbimeve të arsimit të të rriturve, lidhjen e marrëveshjeve ndërmjet entit dhe institucionit, sipas cilave programe fitohet Arsimimi në Arsimin fillor dhe të mesëm. Në këtë kapitull rregullohet verifikimi i programeve të veçanta për arsimin e të rriturve, si dhe verifikimin e enteve dhe institucioneve për arsimin e të rriturve, të cilat do të kryhen nga Qendra, më tej provimet që zbatohen në përfundim të arsimit të të rriturve dhe marrjen e certifikatës. Mjetet për këtë aktivitet do të sigurohen në kuadër të llogarië së vetëfinancimit të Qendrës. Buxheti për aktivitetet vetëfinancuese të Qendrës është 1.500.000,00 denarë. Shpenzimet për këto aktivitete sigurohen nga ofertuesit e shërbimeve.

Çdo ent, gjegjësisht institucion për Arsimin e të rriturve, mban dokumentacion dhe evidencë.

Në kapitullin IV rregullohet Validimin i Mësimin Joformal dhe Informal me qëllim që të iu mundësohet rinjohje dhe pranimiti i njohurive dhe aftësive dhe kompetencave të

Секоја установа односно институција за образование на возрастните води документација и евиденција.

Во поглавје IV се уредува Валидација на неформално и информално учење со цел да им овозможи препознавање и признавање на знаењата и вештините и компетенциите кои ги стекнале лицата со неформалното учење или информално учење, како и начинот на акредитација на понудувачите на услуги за валидација. За проверка на исполнетоста на условите за акредитација на понудувачите на услугите за валидација врши комисија која е формирана од директорот на Центарот за образование на возрастните составена од по еден член од Министерството, Центарот за образование на возрастните и Центар за стучно образование и обука. Се води централен регистар за акредитирани понудувачи на услуги за валидација на неформално и информално учење. Проценката за знаењата, вештините и компетенциите на учесникот ја врши Комисија за проценување на формирана од понудувачот на услугите за валидација. Понудувачите на услугите за валидација водат документација и евиденција. Акредитацијата на понудувачите на услуги за валидација ќе се финансира од уплата на понудувачите на услуги. Трошоците за реализација на оваа активност ќе се реализираат од буџетот за самофинансирачки активности на Центарот.

Во поглавје V се уредува начинот за обезбедување и осигурување на квалитет каде начинот на вршење на стручниот увид и стручниот надзор од став 1 и 2 на овој член го утврдува министерот, на предлог на Бирото, Центарот за стручно образование и обука и Центарот за образование на возрастните.

Во поглавје VI се уредува начинот на финансирањето на образованието на возрастните и за валидација. Средствата се обезбедени од Буџетот на Република Северна Македонија, од буџетите на единиците на локална самоуправа, од учесниците во образование на возрастните и учесниците во валидација и од други извори утврдени со закон. Од Буџетот на Република Северна Македонија се обезбедени средства за: трошоци за реализација на програмите за основно образование на возрастните, тековно одржување на установите за образование на возрастните на кои државата е основач и трошоците за следење, унапредување и развој на образованието на возрастните, од буџетите на единиците на локална самоуправа се обезбедуваат средства за трошоци поврзани со реализација на посебните програми во установата за образование на возрастните на кои единици на локална самоуправа е основач, тековно

fituara nga personat që marrin mësim joformal ose informal, si dhe mënyrën e akreditimit të ofertuesve të shërbimeve të validimit.

Për verifikimin e plotësimin të kushteve për akreditimin e ofertuesve e kryen komisioni i krijuar nga drejtori i Qendrës për Arsimin e të rriturve, i përbërë nga një anëtar nga Ministria, Qendrës për Arsimin e të Rriturve dhe Qendrës dhe Qendrës për Arsim Profesional dhe Trajnim. Udhëhiqet regjistri qendror për ofertuesit e akredituar të shërbimeve për validimin e mësimin joformal dhe informal. Vlerësimi i njohurive, aftësive dhe kompetencave të pjesëmarrësit e kryen Komisioni i Vlerësimit i krijuar nga ofertuesi i shërbimeve të validimit. Ofertuesit e shërbimeve për validim mbajnë dokumentacion dhe evidencën. Akreditimi i ofertuesve të shërbimeve të vlefshmërisë do të financohet nga pagesat e ofertuesve të shërbimit. Shpenzimet për realizimin e këtij aktiviteti do të realizohen nga buxheti për aktivitete vetëfinancuese të Qendrës.

Në kapitullin V rregullohet mënyra e sigurimit të cilësisë, ku mënyra e realizimit dhe mbikëqyrjes profesionale dhe mbikëqyrjes profesionale nga paragrafi 1 dhe 2 të këtij neni e përcakton ministri, me propozim të Byrosë, Qendrës për Arsim dhe Trajnim Profesional dhe Qendrës për Arsimin e të Rriturve. Në kapitullin VI rregullohet mënyra e financimit të Arsimin të të rriturve dhe për validim. Mjetet janë të siguruar nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut, nga buxhetet e njësisive të vetëqeverisjes lokale, nga pjesëmarrësit në Arsimin e të rriturve dhe pjesëmarrësit në validim dhe nga burime të tjera të përcaktuara me ligj. Nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut janë siguruar mjetet për: shpenzimet për realizimin e programeve për arsimin fillor të të rriturve, mirëmbajtjen e vazhdueshme të institucioneve për arsimimin e të rriturve themelues i të cilave është shteti dhe shpenzimet për ndjekje, avancim dhe zhvillimin e Arsimin të të rriturve, nga buxhetet e njësisive të vetëqeverisjes lokale sigurohen me mjete për shpenzimet që kanë të bëjnë me zbatimin e programeve të posaçme në institucionin e Arsimin të të rriturve, themelues i të cilit është njësia e vetëqeverisjes lokale, mirëmbajtja e vazhdueshme e institucioneve të Arsimin të të rriturve dhe investimet në institucionet Arsimore të të rriturve, themeluese e të cilave është njësia e vetëqeverisjes lokale. Nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut mjetet i ndahen institucionit, gjegjësisht institucioneve për Arsimin e të rriturve, gjegjësisht për validim, në bazë të konkursit publik të

одржување на установите за образование на возрасните и инвестиции во установите за образование на возрасните на кои единицата на локална самоуправа е основач. Од Буџетот на Република Северна Македонија средства се доделуваат на установата, односно институциите за образование на возрасните, односно за валидација, врз основа на јавен конкурс кој го распишува Центарот на својата интернет страна. Средствата од буџетите на единиците на локална самоуправа се доделуваат на установата, односно институцијата за образование на возрасните, односно валидацијата врз основа на јавен конкурс кој го распишува единицата на локалната самоуправа. Средства може да се доделат на установите во кои се реализира образование на возрасните, за стекнување на квалификации. Средствата се доделуваат на установите, односно институциите за образование на возрасните, врз основа на јавен конкурс кој го распишува Центарот на својата интернет страна, а по претходно утврдени потреби од Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија.

Во поглавје VII се уредува начинот на работа на Центарот за образование на возрасните како јавна установа и е како посебно правно лице основано од Влада на Република Северна Македонија. Центарот за образование на возрасните го развива образованието на возрасните заради го развива образованието на возрасните заради усогласување на потребите со современиот технолошки и општествен развој, го развива процесот на валидација заради усогласување со пазарот на трудот и со потребите на населението во контекст на доживотно учење, дава поддршка на социјалното партнерство на сите нивоа и фази во планирањето, развојот и реализацијата на образованието на возрасните, го поврзува образованието на возрасните и работата во контекстот на доживотното учење, развива европска ориентација на образованието на возрасните, учествува во изготвување во стандарди на стручни квалификации, изготвува модели за посебни програми за образование на возрасните, изготвува посебни програми за образование на возрасните, врши верификација на посебни програми, врши акредитација на установа и институција за неформално образование на возрасни и за валидација, издава каталог на верификувани посебни програми и го објавува на својата интернет страна, обезбедува поддршка на образованието на возрасните преку советување, инсторирање и менторирање на кадарот кој ги реализира програмите

cilin e shpall Qendra në ueb faqen e saj. Mjetet nga buxhetet e njësisve të vetëqeverisjes lokale i ndahen institucionit, gjegjësisht institucionit të arsimit të të rriturve, gjegjësisht validimit në bazë të konkursit publik të shpallur nga njësia e vetëqeverisjes lokale. Mjetet mund të ndahen për institucionet në të cilën realizohet Arsimimi i të rriturve, për marrjen e kualifikimeve. Mjetet ndahen për institucionet, gjegjësisht institucionet për Arsimin e të rriturve, në bazë të konkursit publik të shpallur nga Qendra në ueb faqen e saj, ndërsa pas nevojave të përcaktuara më parë nga Agjencia e Punësimit e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Në Kapitullin VII rregullohet mënyra e punës së Qendrës për Arsimin e të Rriturve si institucion publik dhe si person juridik i veçantë i themeluar nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut. Qendra e Arsimit të të rriturve e zhvillon arsimin për të rritur në mënyrë që të zhvillojë arsimin e të rriturve në mënyrë që të harmonizojë nevojat me zhvillimin bashkëkohor teknologjik dhe zhvillimin shoqëror, e zhvillon procesin e vlefshmërisë në mënyrë që të harmonizohet me tregun e punës dhe me nevojat e popullatës në kontekstin e jetës e të mësuarit të përjetshëm, ofron mbështetje të partneritetit social në të gjitha nivelet dhe fazat e planifikimit, zhvillimit dhe realizimit të arsimit të të rriturve, e lidh arsimin dhe punën për të rriturit në kontekstin e të mësuarit të përjetshëm, zhvillon orientimin evropian të Arsimit të të rriturve, merr pjesë në përgatitjen e standardeve të kualifikimit profesional, përgatit modele për programe të posaçme për arsimin e të rriturve, realizon verifikimin e programeve të posaçme, realizon akreditimin e entit dhe institucioneve për arsimin joformal të të rriturve dhe për validim, lëshon katallog të programeve të posaçme dhe të verifikuara dhe e publikon në faqen e saj të internetit, dhe në faqen e internetit të Ministrisë mbështetje për Arsimin e të rriturve përmes këshillimit, stërvitjes dhe mentorimit të kuadrit që zbaton programet e Arsimit të të rriturve, lëshon katalog të entit dhe institucioneve të akredituara për arsimin e të rriturve dhe e publikon në ueb faqen e saj faqen e internetit të Ministrisë, siguron mbështetje të arsimit të të rriturve përmes këshillimit, udhëzimit dhe mentorimit të kuadrit i cili zbaton programet të arsimit të të rriturve, lëshon katallog për akreditimin e entit dhe institucioneve për arsimin e të rriturve dhe e publikon në ueb faqen e ministrisë, ndërmjetëson në zhvillimin e karrierës dhe orientimin profesional të pjesëmarrësve në arsimin e të rriturve, realizon trajnimin e këshilltarëve për validim dhe ju lëshon atyre certifikata dhe kryen trajnimin e vlerësuesve për validim dhe u lëshon atyre

за образование на возрасните, издава каталог на акредитирани установи и институции за образование на возрасните и го објавува на својата интернет страна и на интернет страната на Министерството, посредува во кариерниот развој и професионалната ориентација на учесниците во образование на возрасните, врши обука на советници за валидација и им издава сертификати и врши обука на проценувачи за валидација и им издава сертификат, издава Каталог на сертифицирани советници за валидација и го објавува на својата интернет страна, издава Каталог на сертифицирани проценувачи за валидација и го објавува на својата интернет страна, го координира процесот на валидација, предлага решенија за подобрување на врските меѓу формалното и неформалното образование, доставува годишен извештај до Министерството и Советот за реализација на годишните акциони планови од Стратегијата за образование на возрасните и доставува годишен извештај до Министерството за објавени јавни конкурси за доделување на средства за реализација на програми за образование на возрасните.

Со Центарот управува Управен одбор составен од 11 члена од кои два члена од министерството, по еден член од министерството надлежно за труд, Заедницата на единиците на локалната самоуправа, Стопанската комора на Македонија, Сојузот на стопански комори на Македонија и Комората на занаетчиите на Македонија и четири члена од редот на стручните работници вработени во Центарот.

Со Центарот раководи директор. Директорот на Центарот ја организира и раководи со работата на Центарот, одговара за законитоста на работата на Центарот, го застапува Центарот пред трети лица, ја предлага годишната програма за работа на Центарот, ги извршува одлуките на Управниот одбор на Центарот, одлучува за правата од работен однос на вработените во Центар и врши други работи утврдени со закон и со Статутот на Центарот. Средставата за остварување на дејноста на Центарот се обезбедуваат од Буџетот на Република Северна Македонија и од сопствени приходи од извршените услуги, како и од легати, подароци, донации и други извори.

За вработените во Центарот кои вршат административни работи ќе се применуваат одредбите од Законот за административни службеници и Законот за вработените во јавниот сектор, за вработените кои вршат помошно-технички работи ќе се применуваат одредбите од Законот за

certifikatë, lëshon Katalog të këshilltarëve të certifikuar për validim dhe e publikon në faqen e saj të internetit, lëshon Katalog të vlerësuesve të certifikuar për validim dhe e publikon në faqen e tij të internetit, koordinon procesin e validitetit, propozon aktvendime për përmirësimin e lidhjeve ndërmjet arsimit formal dhe joformal, dorëzon raport vjetor deri te Ministria dhe Këshilli për zbatimin e planeve të veprimit vjetor nga Strategjia për Arsimin e të Rriturve dhe dorëzon raport vjetor në Ministri për publikimin e konkursit publik të publikuar për ndarjen e mjeteve për realizimin e programeve të arsimit të të rriturve.

Me Qendrën menaxhon Bordi i Drejtorëve i përbërë nga 11 anëtarë, nga të cilët dy anëtarë nga Ministria, nga një anëtar nga Ministria përgjegjëse për punë, Bashkësia e Njësive të Vetëqeverisjes Lokale, Odat Ekonomike të Maqedonisë, Lidhja e Odave Ekonomike të Maqedonisë dhe Oda e Zejtarëve të Maqedonisë dhe katër anëtarë nga radhët e personave profesional të punësuar në Qendër. Me Qendrën menaxhon drejtori.

Drejtori i Qendrës organizon dhe menaxhon punën e Qendrës, përgjigjet për ligjshmërinë e punës së Qendrës, përfaqëson Qendrën para palëve të treta, propozon programin vjetor të punës së Qendrës, realizon vendimet e Bordit Drejtues të Qendra, vendos për të drejtat nga marrëdhënia e punës në lidhje me punonjësit e Qendrës dhe kryen punë të tjera të përcaktuara me ligj dhe me Statutin e Qendrës. Mjetet për realizimin e veprimtarisë së Qendrës sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe nga të hyrat vetanake nga shërbimet e realizuara, si dhe nga trashigimitë, dhuratat, donacionet dhe burimet e tjera.

Për punonjësitë e Qendrës që kryejnë punë administrative do të zbatohen dispozitat të Ligjit për nëpunësit administrativ dhe Ligjit për të punësuarit në sektorin publik, do të zbatohen dispozitat e Ligjit për të punësuarit në sektorin publik, për punonjësit që kryejnë punë ndihmëse-tekniqe dhe Ligjit për marrëdhëniet e punës .

Përshkak të kryerjes së punës profesionale në kompetencë të Qendrës, në Qendrën mund të sistematizojmë punët e ofruesve të shërbimeve publike në fushën e arsimit dhe me dispozitat e këtij ligji, dispozitat e Ligjit për të punësuarit në sektorin publik dhe rregulloret e përgjithshme të zbatohen ndaj tyre për marrëdhëniet e punës dhe ky ligj

вработените во јавниот сектор и Законот за работните односи. Заради вршење на стручните работи од надлежност на Центарот, во Центарот може да се систематизираат работни места и на даватели на јавни услуги во областа на образованието и за нив ќе се применуваат одредбите од овој закон, одредбите од Законот за вработените во јавниот сектор и општите прописи за работните односи и овој закон. Работните места на даватели на услуги се систематизираат заради обезбедување на континуирана и соодветна стручна и советодавна поддршка на установите и институциите за образование на возрасните, наставниците, обучувачите, работодавачите и поддршка на системот и кадарот за валидација на неформалното образование и информалното учење преку вршење на стручни работи.

Во поглавје VIII се уредува надзорот односно инспекцискиот надзор и надзорот над квалитетот на работата на понудувачите на услугите за образование на возрасните и на понудувачите на услугите за валидација врши Државен просветен инспекторат, додека стручен надзор над работата на понудувачите на услугите за образование на возрасните и на понудувачите на услугите за валидација врши Центарот.

Во поглавје IX се уредуваат прекршочните одредби односно државниот просветен инспектор должен е на сторителот на прекршокот да му издаде прекршочен платен налог, согласно Законот за прекршоци. За прекршоците утврдени со овој закон прекршочна постапка води и прекршочни санкции изрекува надлежен суд.

Во поглавје X се уредуваат преодните и завршните одредби односно се уредува влегувањето во сила на законот.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Со оглед на тоа што со овој закон се донесува нов Закон за образование на возрасните, решенијата содржани во одредбите се меѓусебно поврзани и чинат една правна целина.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Целта на предложените законски решенија е регулирање на процесот на валидација на неформалното и информалното учење за прв пат во

Vendet e punës të ofruesve të shërbimeve janë sistematizuar me përshak të sigurimit të ofrimit të mbështetjes së vazhdueshme dhe të përshtatshme profesionale dhe këshillimore objekteve dhe institucioneve për arsimimin e të rriturve, mësimdhënësve, trajnerëve, punëdhënësve dhe mbështetjes së sistemit dhe kuadrit për validimin e arsimit joformal dhe mësimin informal mësim përmes kryerjes së punëve profesionale.

Në kapitullin VIII rregullohen mbikëqyrja gjegjësisht mbikëqyrja inspektuese dhe mbikëqyrja mbi cilësinë e punës së ofertuesve të shërbimeve të arsimit të të rriturve dhe të ofertuesve të shërbimeve të validimit, kryen Inspektorati Shtetëror i Arsimit, ndërsa mbikëqyrja e ekspertëve mbi punën e ofertuesit të shërbimeve të arsimit të të rriturve dhe ofertuesit e shërbimeve të validimit i kryen Qendra. Në kapitullin IX rregullohen dispozitat kundërvajtëse, gjegjësisht Inspektori Shtetëror i Arsimit është i obliguar që kryerësi i kundërvajtjes t'i lëshojë urdhërpagesë për kundërvajtje, në pajtim me Ligjin për Kundërvajtje. Për kundërvajtjet e përcaktuara me këtë ligj, procedura kundërvajtëse zhvillon edhe sanksionet kundërvajtëse i shqipton gjykata kompetente.

Në kapitullin X rregullohen dispozitat kalimtare dhe përfundimtare, gjegjësisht rregullon me hyrjen në fuqi të ligjit.

II. LIDHJA E NDËRMJETME E ZGJIDHJEVE TË PËRMBAJTURA NË DISPOZITAT E PROPOZUARA

Duke pasur parasysh se me këtë ligj sillet Ligj i ri për Arsimin e të rriturve, aktvendimet e përmbajtura në dispozitat janë të ndërlidhura ndërmjet vete dhe përbëjnë një tërësi jurid

III. PASOJAT QË DO TË DALIN NGA ZGJIDHJET E PROPOZUARA

Qëllimi i aktvendimeve të propozuara ligjore, është rregullimi i procesit të validimit të mësimin joformal dhe informal për herë të parë në Republikën e Maqedonisë së Veriut, avancimi i cilësisë së Arsimit të të rriturve dhe

Република Северна Македонија, унапредување на квалитетот на образованието на возрасните и да се изврши усогласување со Законот за националната рамка на квалификации.

të bëhet harmonizimi me Ligjin e Kornizës Kombëtare të Kualifikimeve.

Влада на Република Северна Македонија
Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut

ОБРАЗЕЦ ЗА ПРОЦЕНКА НА ФИСКАЛНИТЕ ИМПЛИКАЦИИ
НА ПРЕДЛОГ ПРОПИСИТЕ И ОПШТИТЕ АКТИ ДОСТАВЕНИ ДО ВЛАДАТА НА
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА НИВНО УСВОЈУВАЊЕ

FORMULAR PËR VLERËSIMIN E IMPLIKIMEVE FISKALE NË PROPOZIMIN E
DISPOZITAVE DHE AKTEVE TË PËRGJITHSHME TË PARASHTRUARA DERI TE QEVERIA
E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT PËR MIRATIMIN E TYRE

1. Назив на предлогот: / Titulli i propozimit:	2. Министерство / орган на државна управа: Ministria / organi i administratës shtetërore:	
Предлог- Закон за образование на возрасните Propozim - Ligji për arsimin e të rriturve	МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА MINISTRIA E ARSIMIT DHE SHKENCËS	
3. Цел на предлогот: / Qëllimi i propozimit:	4. Вид на предлог: / Lloji i propozimit:	
Усвојување Miratimi	Предлог Закон Propozim Ligji	
5. Контакт лице и звање: / Personi për kontakt dhe titulli:	6. Контакт тел./факс или е-пошта: Kontakt tel./faks ose e-posta	
Министерство за образование и наука Аделина Алиџи Ministria e Arsimit dhe Shkencës Adelina Aliji	Adelina.ali@cov.gov.mk	
7. Активност: / Aktivitete:		
8. Вид на барање: / Lloji i kërkesës:		
☐ Регулатива во врска со ЕУ / Rregullativa në lidhje me BE	☐ Нова програма Program i ri	☐ Прераспределба (на средства) помеѓу две програми Rishpërndarja (e mjeteve) midis dy programeve
☐ Друга нова регулатива / Rregullativë tjetër e re	☐ Зголемување / памалување на постоечка програма Zmadhimi / zvogëlimi i programit ekzistues	☐ Спојување на две или повеќе програми / Bashkimi i dy ose më shumë programeve

9. Цел на барањето / предложената активност: / Qëllimi i kërkesës / aktivitetit të propozuar:				
<p>Се препорачува Владата на Република Северна Македонија да го разгледа и усвои Предлог-Закон за образование на возрасните</p> <p>Qeveria e Republikës së Maqedonisë Rekomandohet që të shqyrtojë dhe miratojë Propozim - Ligjin për arsimin e të rriturve</p>				
10. Врска со владината програма: / Lidhja me programin e qeverisë:				
11. Фискални импликации:		(иљади денари) / (mijëra denarë)		
Implikime fiskale:	Тековна год. Viti i vijues	Втора год. Viti i dytë	Трета год. Viti i tretë	Четврта год. Viti i katër
A. Вкупни трошоци за предлогот / Shpenzimet e përgjithshme për propozimin	4.500	0	0	0
Плати / Rrogat	0	0	0	0
Стоки и услуги / Mallrat dhe shërbimet	4.500	0	0	0
Капитал / Kapitali	0	0	0	0
Трансфери / Transfer	0	0	0	0
Вкупно / Gjithsej	4.500	0	0	0
B. Одобрени средства за предлогот / Mjetet e miratuara për propozimin	0	0	0	0
Плати / Rrogat	0	0	0	0
Стоки и услуги / Mallrat dhe shërbimet	0	0	0	0
Капитал / Kapitali	0	0	0	0
Трансфери / Transfere	0	0	0	0
Вкупно / Gjithsej	0	0	0	0
C. Промена (разлика) од одобрените средства (B-A) / Ndryshimi (diferenca) nga mjetet e miratuara (B-A)	-4.500	0	0	0
Плати / Rrogat	0	0	0	0
Стоки и услуги / Mallrat dhe shërbimet	0	0	0	0
Капитал / Kapitali	-4.500	0	0	0
Трансфери / Transfere	0	0	0	0
Вкупно / Gjithsej	-4.500	0	0	0
D. Расположливи средства од прелевање (од други активности или програми во органот) / Mjete në dispozicion nga të hyrat (nga aktivitetet tjera ose programet në organ)	0	0	0	0
Плати / Rrogat	0	0	0	0
Стоки и услуги / Mallrat dhe shërbimet	0	0	0	0
Капитал / Kapitali	0	0	0	0
Трансфери / Transfere	0	0	0	0
Вкупно / Gjithsej	0	0	0	0
E. Нето импликации на средствата на органот (C-D) / Implikimet neto të mjeteve të organit	0	0	0	0
	0	0	0	0

(C-D)	0	0	0	0
Плати / Rrogat	0	0	0	0
Стоки и услуги / Mallrat dhe shërbimet	0	0	0	0
Капитал / Kapitali	0	0	0	0
Трансфери / Transfere				
Вкупно / Gjithsej				
F. Зголемување / намалување на приходите / Zmadhimi / zvogëlimi i të hyrave				
G. Дополнителни извори на финансирање или споделување на трошоците Burime shtesë të financimit ose ndarja e shpenzimeve Извор: / Burimi: _____ -				
11. Нето зголемување / намалување на бројот на вработени во врска со предлогот: / Zmadhimi / zvogëlimi neto i numrit të të punësuarve në lidhje me propozimin				
12. Какви гаранции, заеми или други вистински или можни обврски ќе произлезат за Владата (а кои не се наведени во точка 11 А до 11 G) Çfarë garancione, hua dhe obligime të vërteta ose të mundshme do të dalin për Qeverinë (të cilat janë të paraqitura në pikën 11 А deri te 11 G)				
13. Ако ова претставува барање за дополнителни средства во тековната фискална година или надвор од нормалниот циклус на подготвување на буџетот, да се даде образложение / Nëse kjo paraqet kërkesë për mjete plotësuese në vitin fiskal vijues ose jashtë ciklit normal të përgatitjes së buxhetit, të jepet arsytim				
14. Дата на завршување на проценката Data e mbarimit të vlerësimit				
15. Дата на поднесување на анализата до Министерството за финансии за добивање мислење Data e dërgimit të analizës drejtuar Ministrisë së Financave për mendim				
16. Дата на добивање на одговор од Министерството за финансии / Data e marrjes së përgjigjes nga Ministria e Financave				

17. Измени побарани од Министерството за финансии Ndryshime të kërkuara nga Ministria e Financave			
18. Одговор на министерството-предлагач: Përgjigje nga ministria-propozues:			
19. Одговор од Министерството за финансии: Përgjigje nga Ministria e Financave:			
20. Дали мислењето на Министерството за финансии е дадено во прилог A është dhënë në shtojcë mendimi i Ministrisë së Financave			
21. Одобрено / Miratuar / Дата / Data:			
 Потпис на Државен Секретар Nënshkrimi i Sekretarit Shtetëror	___ / ___ / ___ Ден / месец / год. Dita / muaji / viti	 МИНИСТЕР / MINISTER Doc.Dr. Jeton Shaqiri	___ / ___ / ___ Ден / месец / год. Dita / muaji / viti

